

Tað skal valdast “blankt pappír”

Fundurin, sum lögmaður kallaði partarnar á
arbeiðsmaknaðinum inn til, gjørdist fundur
“uttan pappír”

Frásøgnin hjá
Sigurd Simonsen
heldur áfram

Síða 4-5

“Føroyska”
sjómansheimið í
Nyhavn

Síða 7

Grønlandstíðindi
hjá Kára við Stein

Síða 20

Søgan um ein heiðursmann og ein gravstein við Havnar Kirkju

Gamli Restorff lovaði Niels Skaale eina
virðilga jarðarferð. Hann fekk eisini fremsta
plássið í kirkjugarðinum, framum konu og
verfaðir. Her síggja vit Sjørð Skála, elsta
Skaale-mann, við gravsteinin hjá
langabbabeiggjanum

Síða 11-12 & 17-18

KÄRCHER

Vit eru einaumboð
fyri KÄRCHER
trystspularum til
ídnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Myndir hjá Rógva tá russararnir vóru bjargaðir í 1982

Síða 14-15

Vit endurgeva
myndirnar hjá Rógva
Johansen, sum hann tók
umborð á “Sigurfarinum” í 1982, og
sum vóru á framsýning í Oslo fyri kortum

Alarnur - Skipsvakt - Vakt
Virðishandan - VIP
Nátturvakt - Sjóvarpansni
Atgongdskontrolli
Trygdarráðgeving

211 112
Tín trygd
fyri tryggjeika

KØLI- OG FRYSTIÚTBÚNAÐUR

- ráðgeving, søla og tænasta

- Handilskøliútbúnaður
- Skipskøliútbúnaður
- Køliútbúnaður til
flakavirki
- Ísvirki
- Klímaanlegg
- Reeferkøl

Løggilt kølivirki

Hoyvíksvegur 53 · 100 Tórshavn
Tel 35 12 20 · Fax 35 12 30
e-mail: lm@lm.fo · www.lm.fo

Serføroyska lögfrøðin:

Fiskimanni noktað sjúkraviðbót uttan lögfrøðisliga viðgerð

Prógvað verður út í æsir, hvussu almenna fyrisitingin viðgerð
áhugamál hjá borgarum. Grundleggjandi rættindi
verða noktað teimum - uttan lögfrøðisliga meting!

Síða 6

Maskinmeistarafelagið nýggj hús

Her síggjast nýggju húsini hjá
Maskinmeistarafelagnum.

Í nevndini hjá Maskinmeistarafelagnum eru:

Formaður:
Jógvan Nybo, Viðareiði

Næstformaður:
Zacharias Zachariasen, Skopun

Nevndarlimir:
Jóan Petur Patursson, Tórshavn,
Regin Olsen, Klaksvík
og Páll Hansen, Tórshavn

Skrivstova felagsins er:
Maskinmeistarafelagið
Grønlandsvegur 58
Postboks 3238
FO-110 Tórshavn

Skrivstovutíð:
Mánadag-Fríggjadag
kl. 9.00-12.00 og 13.00-16.00

Skrivari:
Sjúrður Heinesen

Tað verður alsamt meira vanligt, at fakfeløg keypa síni egnu hús. Virkseimið hjá feløgnum økist jú so nógv, at tað verður brúk fyri meira og meira plássi. Og tá er tað høgligast at hava síni egnu hús. Hetta tryggjar felagnum móti uppsøgn og harvið at skula standa á gøtuni. Vanliga er tað eisini ein góð iløga at keypa hús.

Upprunaliga hevði Maskinmeistarafelagið og Føroya Skipara- og Naviga-

tørfelag bæði felags skrivstovu og felags skrivstovufólk. Sum virkseimið kom at økjast hjá báðum feløgnum, fingur tey sær skrivstovufólk hvørt sær, meðan skrivstovan partvíst gjørdist felags og við felags fundarhøli.

Nakað herfyri keypti Skipara- og Navigatørfelagið sær egin hús, og Maskinmeistarafelagið leigaði seg inn hjá teimum. Fyri kortum fekk Maskinmeistarafelagið

eitt gott tilboð um at keypa egin hús á Grønlandsvegi 58, og teir smekkaðu til.

Tann 25. oktober var móttøka í nýggju húsunum, har fitt av fólkum var til staðar, og har vit sjálsagt eisini møttu upp. Tað er einki at ivast í, at talan er um eitt gott keyp, og felagið fær her bestu umstøður at reka felagsvirkssemi. Tað er jú nógv at tríva í hjá einum slíkum felag. Umframt sáttmálar

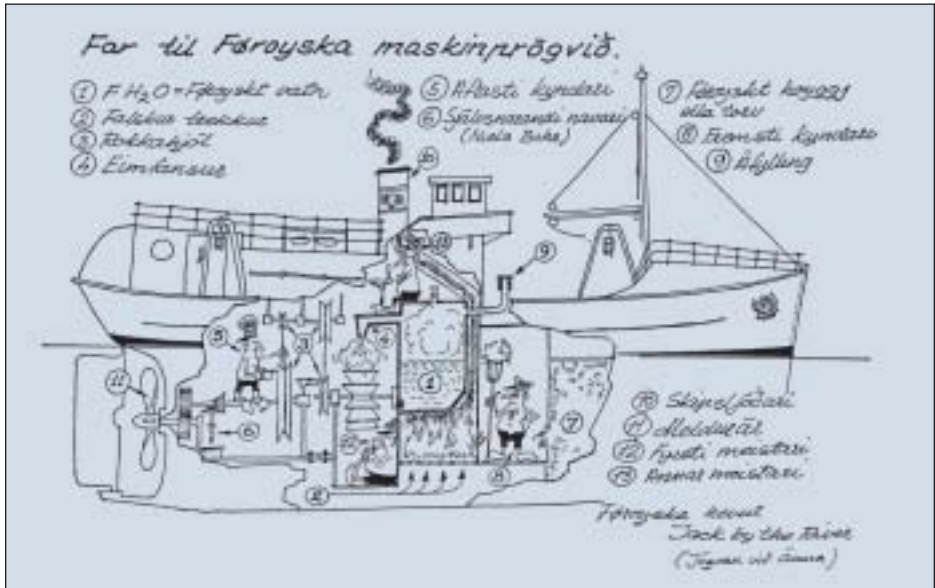
fyrir teir sum sigla, gera teir eisini sáttmálar fyri teir, sum arbeiða á landi.

Herumframt gera teir eisini sáttmálar fyri maskinmeistarar við grønlandskum trolarum. Hetta er vist einasti sáttmáli, sum yvirhøvur er gjørdur fyri fiskimenn í Grønlandi.

Vit ynskja góða eyndu við nýggju húsunum.

Ein av nevndarlimunum er Regin Olsen, sum er maskinmeistari á Sjúkrahúsinum í Klaksvík. Hann er annars sonur Solveig og Poul Meyer í Svínøi, sum hava verið umrødd her í blaðnum fleiri ferðir. Her her hann saman við konuni Karin.

Í samband við frambrotið hjá Maskinmeistarafelagnum at keypa sær nýggj hús kann verða stuttligt at endurgeva hesa tekningina hjá Óla Petersen úr Rukkulakkanum í 1966.

Íblásturin hevur verið sjónarmiðið um, at nú skuldu gerast serføroysk orð til alt, og so nýtist tekningin ikki aðrar viðmerkingar uttan, at Jógvan við Ánna var tátíðarinnar málrøktarmaður, sum enn tá sjálvur gjørdi eina "óføroyska-føroyska orðabók" í fyra bindum.

Formaður og skrivari. T.v. er skrivarin Sjúrður Heinesen og t.h. formaðurin Jógvan Nybo, sum eisini er borgmeistari á Viðareiði. Aftanfyri sæst nýggja búmerkið hjá felagnum.

NÝGGJ BÓK

Úr farnum tíðum

eftir Axel Mortensen

"Áðrenn nýggja bryggjan var liðug í 1924, lógu sluppirnar fyrri tað mesta fyrri akker úti á fjørðinum. Tað eyðkenda ljóðið, tá ið drigið var inn, og ketan fór skinklandi inn gjøgnum klússið, og 'palarnir' brestust á tannhjólunum, man ivaleyst enn ringla í oyrunum á onkrum har suðuri".

Sum nú einaferð bara suðuroyingar duga, leiðir Axel teg, við sínum meistarliga frásøguhegnið, gjøgnum hendingar og stuttligar smálutir úr gerandisdegunum fyrst í farnu öld.

Tey, ið dáma føroyska siðsøgu, kunnu gleða seg. Bókin bjóðar lesaranum eitt forkunnugt og faktuel innlit í samfelagið á Tvøroyri, tá býurin var hin mætasti í landinum.

Her er tilfar til bros, eyðmýkt og stundum eisini blonk eygu.

... Hvis det paatænkes at anlægge en Forbryderkoloni paa en af vore nordlige Kolonier, vilde næppe noget Sted bedre egne sig hertil end den afsidesliggende Syderø med sit forholdsvis milde klima, og Saltkoger i Forbindelse med Stenkulsbruddet samt Trankogeri etc. vilde afgive en passende Beskæftigelse for Forbryderne, hvorved største Delen af Udgifterne for deres Underholdning og Opsynet med dem vilde kunne dækkes.

København, den 3. Jan. 1851

Fr. Chr. Kabell

Kammerraad, Overinspektør og Salinekasserer

Á silaveiðu. Axel Mortensen og sonurin Johan "Hot" Mortensen.

Sluppirnar við bryggju á Tvøroyri.

Petur Mohr Dam, lærari, við einum skúlaflokki

.. abbi mín, Axel Nolsøe segði mær, at so seint sum í 1860-árunum skiltu hetlendingar og føroyingar hvønn annan ...

Petur Háberg skrivur í 'Hugbirtingar' um ein mann, ið var abbi mín:

Ein illfjísan novembermorgun í 1938 kom eg fyrri fyrstu ferð við "Tjaldrinum" til Føroya. Skaddan var frísut og hekk dökk niður yvir fjøllini, sum vit nærkaðust Føroyum. Vindur var, og tað regnaði illa. Ikki helt eg landið vera alfágurt henda morgun. Úti á dekkinum stóð ein gamal maður - eg helt hann vera gamlan - og hugdi inn móti landi. Tá hoyrði eg mannin siga bara soleiðis fram fyrri seg sjálvan: "Velsignaðir verið tit klettur, so vátir tit eru".

Axel endurgevur eisini úr bókini "The Story of the Lovat Scouts 1900 - 1980", har Michael Leslie Melville, heryvirmaður í Føroyum 1940-1942, sigur soleiðis um ørindini hjá The Lovat Scouts: at verja Havnina og Skálafjørðin til seinasta mann og seinastu patrón og vóna, at hjálpin fór at koma frá enska herflotanum.

Bókin fæst innbundin fyrri **kr. 268,-**

"Vón" í krígssigling, árini 1943-44

Sigurd R.F. Simonsen sigur frá - 5. partur

Sigurd og Marthauttanfyri húsini hjá sær í 1959.

Kríggið leikar enn hart á í Evropa, og Sigurd er nú í frásøgn síni komin til heystið 1943!

Tað fór nú at nærkast endabrestinum av krígunum, men enn sum áður lúrdi mongu vandarnir. Tað var framvegis tætt ímillum sjóminurnar, so tað var framvegis sera vandamikið at sigla, men nú høvdu vit so fingið ta skipan umborð á "Vón", at vit skiftu manning annan hvønn túrin.

Stuttlig hending við Engilshöfd! Vit fara nú annan túrin til Engilshöfd, og vit høvdu sjaskveður. "Vón" var mál-að í vøkrum gráum liti, so uppá avstand kundi hon líkjast einum krígsskipi. Hon líktist eisini teimum vaktarskipunum, sum íslendsku myndugleikarnir høvdu í 1940-unum. "Vón" skúmaði nógv, og tað komu nógv brot frá henni undir sigling, serliga tá vit sigldu "fullspeed".

Vit sigla so inn ímóti Engilshöfd. Eg sá, at tað fór at nærkast, so eg hevði eyguni væl við. Tað var myrkt í veðrinum, og hann var landnyrðingur eystan í ættini, so tað lá beint á land. Eg ætlaði mær at fara so mikið nær, at eg sá Engilshöfd. Og nú vit nærkast, siggi eg ein trolara. Hesin fór grøvandi upp ímóti veðrinum. Eg sigi við Tummas (í Gerðinum), stýrimannin: "Hatta er "Skálaberg", hatta er Mortan (í Hvannasundi)". Hann nærkast, og vit krossa hvønn annan, hann sigldi "fullspeed" á kassan. Tá letur í mær: "Hann man fara heim." Vit tóku so frá, tá var ikki langt eftir at sigla, men so knappliga í øllum disinum siggja vit Engilshöfd, sum er mest at líkna við eina oyggj, tað er fast í

land, men tað er óvanliga lágt, Engilshöfd er mest at líkna við eina stóra, flata oyggj, til støddar sum Skúvoyggjin, góð at kenna aftur hjá tí siglandi fólkinum. Vit komu beint inn. Vit høvdu eina veldiga góða kumpass umborð á "Vón", so vit vóru væl fyrri í so máta. Eg vendi út aftur, las loggið av og sigldi so, tá eg metti, at vit vóru góðar 3 fjórðingar úr landi, tí vit høvdu loyvi at fiska frá 3 fjórðingum og út eftir í teimum døgum.

Góðar triggjar og ein hálvan fjórðing úr landi koyrdu vit so boyuna út. Vit manerera so við boyuna, men í næstu løtu eg hyggi upp, siggi eg, at ein trolari er beint hjá okkum og kemur upp á prei. Og mín sann, tað er Mortan í Hvannasundi! Eg sigi við Tummas: "Hvat vil Mortan okkum?" Mortan kemur upp á prei og spyr: "Er tað tú Sigurd?" Eg svaraði: "Ja,

tað eri eg!" Tá sigur Mortan: "Ja Sigurd! Fært tú eitt trol í, so er tað trolíð hjá okkum. Vit royndu her eitt sindur vestan fyrri!" Eg ánaði beinan vegin, at Mortan hevði kvett á stokkinum, tí hann helt "Vón" vera eitt íslendskt vaktarskip, og hann hevði mett seg at vera stutt innanfyri teir 3 fjórðingar! So snarar Mortan skipinum, so vit kundu siggja frameftir stýriborði, og har var einki, eitt reint slætt dekk at siggja frameftir. Mortan legði okkum soleiðis eina við: "At um tit fáa eitt trol, so er tað okkara, og so mást tú varskógva okkum." Eg svaraði Mortani: "Tað skal eg gera við gleði."

Eg var eitt sindur harmur um, at vit óbeinleiðis høvdu skyldina av, at Mortan hevði kvett á stokkinum, av tí at hann helt okkum vera eitt íslendskt vaktarskip! Tíverri hevði hann eisini mett seg at vera beint innanfyri triggjar fjórðingar, men tá samanum kom, hevði hann verið beint utanfyri.

So stóran týðning hevði boyan hjá okkum! Boyan gjørði, at tú visti akkurat,

hvar tú vart staddur, soleiðis at tær ikki nýtist at óttast um hetta. Vit høvdu góðar boyur, og altíð tvey góð ljós á teimum. Mortan harafturímóti hevði ekkolod, sum lýsti, men grunnurin har inni var rættiliga javnur, so tað var ikki so lætt at vita nágreiniliga hvussu var og ikki.

Nógvan fisk Vit fingi trolíð hjá "Skálabergi" aftur og glaður var Mortan. Mortan og teir á "Skálabergi" riggaðu so til aftur, og hann fiskaði so har, inntil skipið var fult. Sjálvir fingi vit nógvan fisk, men tá ein fær nógvan fisk, tá blívur ein eitt sindur frekur! Tann seinasta dagin, nú manglar okkum bara fisk upp undir bakkan - og eitt sindur í lastina. Eg bað Jákup Oluf (á Lakjuni) og Jóhan (á Plógv) at fara við hvør sínum kikara upp á stýrhúsdekkið, og teir skuldu standa har, frá tí vit kastaðu, inntil vit togaðu. Eg fari so spakuliga inn ímóti Engilshöfd, hetta var á bestu árstíð. Tað er so merkiligt við lodnuni, at tá hon kemur, fer hon beint á land! Har er manshøgur bakki at

siggja uppi á landi, og sandurin var fullur av lodnu, sum fór upp á land. Hetta sama hendi, tá eg var við "Ekliptiku" seinast í 20-unum og fyrst í 30-unum og minnst eg, at Jákup Heinesen mangan spurdi: "Hví fer lodnan upp á land?"

Vit fara so inn ímóti og kastaðu, og tá var rættiliga grunt. Eg rópi so til Tummas: "Hvussu er veirurin?" Tummas svarar: "Ja, nú venda teir beint upp eftir!", so grunt var. Vit kastaðu og togaðu beint inn ímóti boyuni. Jákup Oluf og Jóhan stóðu á stýrhúsdekknum og kikaðu, annar eystureftir og hin vestureftir. Vit toga so út til boyuna, og tá vit eru komnir út um boyuna, hála vit! Vit høvdu ikki drigið nógv inn av veirinum, tá flotnaði alt trolíð upp av fiski, og tað var ikki hissini fiskur, so stóru var hann. Hesin fiskurin minti í stødd um teir sokallaðu "banktoskarnar", sum teir fáa á Føroya Banka. Vit tóku so 10-11 posar inn við hesum veldiga fiski. So sigi eg við mennirnar, at eg hevði hug at roynd eina ferð afturat, so vit høvdu fulla dekslast á veg heim. Ein

av manningini, sum var fullar av pátrúgv nevaði eftir mær: "Sigurd! Viss tú kastar aftur, so komi eg eftir tær!" Men hesi seinastu boðini segði eg bara fyrri at arga teir! Vit tóku so inn, og so "fullspeed" á kassan at sigla heim.

Maður fór at bløða! Eg minnst eina ferð uppi á Norðurlandinum, hetta var eisini í 1943. Tá var tað ein av manningini, sum fór at bløða illa. Eg hevði lagt hesum manni eina við, at hann skuldi ikki nerta kurvarnar, uttan at tað vóru tveir mans til at rætta kurvarnar niður í lastina. Men hesin var bráðræsin og tók bara og syfti tær niður, men tað gekk bara ein lítill løta, so stakk hann upp at bløða, okkurt var galið við maganum. Har frammi fleyt alt í blóði. Vit fingi lagt mannin á beinkin niðri í lugarinum, og eg fekk givið honum heilivág eftir tí, sum eg fekk lisið mær til í læknabókini. Tá ernaðist hann. Hann vildi sleppa upp á fótur aftur, men tað vildi eg ikki lova honum. Staddur uppi við Grímsøynna høvdu vit 3/4 fulla last, og vit máttu antin inn til Siglufjørðin ella til Akureyrar fyrri at fáa mannin undir læknað. Men tá samanum kom, ernaðist hann so mikið, at vit sluppu undan at fara til lands við honum.

Meðan vit fiskaðu, vóru vit noyddir at rokna okkum fram til, at tann og tann dagin skuldu vit landa í Aberdeen! Í Aberdeen kannaðu heilsu-myndugleikarnir fiskin, áðrenn hann bleiv seldur, og var fiskurin ikki nóg góður, so kolldømdu teir hann! Fann hesin embætismaðurin bert ein rotnan fisk í einum kassa, so kundi hann finna uppá at kolldøma fleiri hundrad kassar. Hann tók alt, sum lá rundanum har, hetta fingi vit greið boð

Mortan í Hvannasundi helt "Vón" vera eitt íslendskt vaktarskip.

um, so vit syrgdu fyri, at góðskan var í lagi, tá vit skuldu sigla heim, og eg hevði altíð sum mál at fáa fiskin ísaðan skjótast til bar.

Mundu siglt

á Grimsöynna

So sigi eg við Sofus, um hann helt seg til at stýra, jú, hesum var einki í veg-in fyri; men eg legði hon-um eina við, at um hann skuldi stýra, so mátti hann hyggja væl eftir, tí skipið fór at mala heldur illani, tá hon fleyt ordiliga framá. Sofus stýrir og vit fara niðurundir at drekka kaffi. Knappliga sigur Tummas, svágur: "Tú Sofus! Hevur tú gloymt nakað eftir á Grimsöynni?" Tá stevndi "Vón" beint ímóti Grimsöynni. Hetta líkaði ikki Sofusi at hoyra. Hann bleiv óður og bjóðar Tummasi av, men Tummas, sum var so krútsterkur, var einki við uppá hesa avbjóðingina. Tá legði eg uppí og royndi at skamma eitt sindur út til báðar síður og segði okkurt um, at tað var vanligt at gera eitt sindur gjøldur burtur úr hvørjum øðrum umborð á skipi. Men hvussu var og ikki, so komu vit heim til Føroya í øllum góðum, og borið var eisini so í bandi, at allir fingur fisk heim við til hús. Hesuferð fór eg sjálvur niður til Aberdeen at selja. Vit plagdu at brúka upp í 1½ samdøgur at sigla til Aberdeen úr Fuglafirði. Um vit til dømis lögdu frá landi seint leygarkvøld, so plagdu vit at vera í Aberdeen tíðliga mánamorgun.

Sjógott skip!

Ferðin plagdi at liggja um 10-11 míl, men tá høvdu vit ikki meir enn 60-65% av tí, sum motorurin megnaði! "Vón" sigldi rættiliga skjótt, tá hon var fulllastað. Á veg til Aberdeen vóru vit altíð noydd-

Tummas í Gerðinum, bestimaður.

ir at fara inn til Scrabster at boða frá, at vit fóru til Aberdeen, og tað var sjálvsagt ein umvegur. Tekur tú Penthlands Firth, so er tað tiltikið, hvussu nógv tað kann reka har.

Einaferð, tá eg ikki sjálvur var við, mundi "Vón" farið fyri einki á hesi leiðini. Onkur av manningini segði mær, at hann hevði ikki verið so bangin í lívinum. Hevði "Vón" ikki verið so sjógott skip, so høvdu teir helst verið farnir. Teir vóru á suðurrákinum farniruttan fyri Stroma (á Orknøyggunum!), og tað gjørdist stormur av landssynningi, og tað var ikki smávegis, sum tað breyt, tað breyt nógv meir enn ein lóg! Sjálvur hevði eg

altíð tað fyrilit, at um tað var mótstreymur, hann var landssynningur og vindur, so fór eg altíð innanfyri Stroma, tí so sigldu vit í læ av landi.

Tá amerikanarnir mistóku seg!

Í 1943 vóru vit eisini á sild, sjálvur var eg bassur hetta árið, og vit fingur nógv sild. Vit fóru á Reykjavík við útgerðini og lögdu alt upp har. Reiðarið "Allianse" í Reykjavík átti alla útgerðina.

So fann eg uppá, at vit skuldu keypa eina last av ísfiski har á Ólafsfjørðinum. Hetta gekk alt eftir ætlan, og vit vaskaðu lastina av einslistum við kastusodu og øllum tí, sum skuldi til. Vit høvdu

einar 3-4 tunnur niðri í lastini við koksi, og brenndu tað av á dekknum, og settu tað síðani niður í lastina. Tað var ikki lötuverk at gera hetta, og tað leið væl út á kvøldið. Eg hevði júst verið uppi hjá meklarunum og etið nátturða. Nú kemur Dánjal á Longini (varð giftur við Olgu systur Marthu) ímóti mær, tá eg komi oman eftir keiina, og hann sigur mær, at amerikanar eru í øðini. Teir vóru komnir oman har, sum "Vón" lá við bryggju, og høvdu spulað alt av. Teir halda, at tað er eldur í "Vón"! Har komu bátar upp á síðuna av "Vón", og har komu stórir brandbilar. "Vón" bleiv spulað frá øllum síðum, og eingin av okkara monnum kundi vera umborð á "Vón".

Eg skundi mær oman síðsta strekkið við Dánjali. Eg rópi so á tann hægsta amerikanaran: "What are you doing here?" Hann svaraði skjótt: "The ship is on fire!" Eg bað hann steðga allari hesari spulingini beinanvegin! Eg bað hann so koma við mær at síggja lastina og greiddi honum frá, hvat vit gjørdur, at vit bara brenndu koks. Tá tók hann til ein dýran eið! Vit høvdu ikki biðið nakran myndugleika um nakað loyvi, og tí uppstóð hendan misskiljingin. Eg grundaði ikki, at vit áttu at havt fráboðað myndugleikunum, at vit fóru at gera hetta her. Ein amerikanari ætlaði at taka sendaran úr bestikkrúminum, men eg tók í økslina í honum og blakaði hann út úr bestikkrúminum! Eg segði hart og kontant við hann, at hann skuldi boða sín-um ovasta frá, at skuldu teir hava sendaran, so skuldu teir eisini hava skipið. Eg legði honum eina við, at eg hevði bara ætlanir um at brúka sendaran, tá tað var hægst

neyðugt. Vit høvdu sendara øll krígsárini, og sendarin rakk langt. Og mín sann komu vit at hava brúk fyri honum!

Komu í orkanstorm! Vit blivu lidnir við at turka lastina, og fóru so avstað úr Reykjavík. Komnir út á Snæfellsnes bleiv orkanstormur. Hann var so mikið lágur, eg meini hann var útsynningur, - vit bara drivu ímóti landi. Veðrið gjørdist so ringt, at vit "slowaðu" bara, vit høvdu bert eitt sindur á.

Nú við eitt vekk brotnar trekkstongin, motorurin gekk, men skrívan vildi bara bakk, so vit vóru noyddir at kobla úr. Eg var skjótur niður. Eg hevði goymt lampuna til sendaran í koyggjuni. Vit settu lampuna í sendaran og kallaðu á Reykjavík Radio beinanvegin. Vit fingur fatur í teimum og fingur sagt teimum, hvussu illa vit vóru staddir, og at vit máttu fáa ein sleipibát út beinanvegin, tí vit drivu beint á land! Vit høvdu koyrt mesanin, fokkuna og stórseglið upp, men tað vísti seg, at vindurin lá soleiðis, at vit komu einki frá landi, vit drivu bert inn í móti landi. Ein tangabátur var staddur skamt frá okkum. Vit høvdu kallað á hann, men hann hevði nógv mikið við at bjarga sær sjálvum.

Tað var kolandi orkan og hartil øgiliga ringur sjógvur! Í somu løtu, eg skal senda aftur, bleiv sambandið burtur. Tá var elektromotorurin, sum dreiv sendaran, farin. Hann stóð í einum beinki í bestikkrúminum. Av tí, at sendarin hevði verið so lítið brúktur, so hevði hann staðið har og fuktad, tí har var eingin hiti í bestikkrúminum. Tað vísti seg, at elektromotorurin var avbrendur. Vit høvdu ikki annað at gera enn at fyrireika okkum upp á, at vit rendu á land. Vit sóu brimið beint innan fyri okkum, og vit drivu beint á land. Einki skip kom eftir okkum! Vit vóru komnir heilt langt inn, vit vóru komnir rættiliga nær landi.

Men nú knappliga síggja vit, at eitt grátt kemur undan í hesum disuta veðrinum, - tá var vindurin linkaður nakað, og heldur frægari var eisini í sjónum. Nú bera vit eyga við ein lítlan krússara hjá bretsku herflotanum. Hann hevði hoyrt neyðarkallið hjá okkum inni á Hvalfjørðinum, og

skiparin umborð á hesum krússaranum var sjálvur ein gamal trolaraskipari frá Fleetwood. Eg havi mangan so inniliga ynskt at møtt tí manninum aftur, um hann enn er á lívi (í 1989). Hesin skiparin var um mín aldur (Sigurd var føddur í 1912), møguliga eitt sindur eldri. Hann var lágvaksin maður, men bragdligur. Hann hevði havt frívakt, og teir høvdu ligið inni á Hvalfjørðinum. Hann hevði hoyrt meg í sendaranum og handlaði skjótt. Teir lögdu frá landi í Hvalfjørðinum fyri at kunna bjarga okkum! Harrin hevði sent hann fyri at bjarga okkum! Hann hevði av egnum ávum, uttan at boða nøkrum myndugleika frá, bara lagt frá landi. Og hevði hann ikki gjørt tað, so hevði "Vón" rent á land við 14 monnum, og har er ógvuliga, ógvuliga útgrunt, so eg trúgvi ikki, at nakar av okkum hevði verið bjargaður í hesum storminum. Tá hann kom á okkara posisjón, vóru vit so nær landi, at hann tordi ikki at fara innan fyri okkum, sum vanliga hevði verið tað mest natúrliga at gjørt! Hann kom uttan fyri okkum, hann skeyt eina rakett, og hon kom beint aftanfyri mesanmastrina. Jóhan á Plógv stóð tætt við, har rakettin kom niður, og tað mundi verið galin endi hjá honum, men tibetur hendi honum einki. Vit fingur fatur á hesum endanum, síðani einum grovari og størri enda, og at enda kom ein enn størri endi. Vit bundu so báðar veirarnar í, vit høvdu alt klárt, vit høvdu teir uppi á spælinum. Talan var um sverar veirar, 2 ¼ veirar. Vit koyrdur so teir út, og teir umborð á krússaranum hálaðu inn. Men krússarin lá so mikið djúpt, at nærum øll reyvin fór undir á honum. Tá mundi ein maður umborð á krússaranum farið á bláman, men tað hendi tibetur ikki. Vit fingur so samband, og tað gekk so vælsignað gott. Hann var so lagaligur og helt beint ímóti, og vit sluppu so frá landi aftur og so sigldu inn á Reykjavík. Eg var glaður; tá sá eg, at Harrin var við okkum, og at hann hevði bjargað okkum. Hetta prógvaði hann so mangar ferðir undir krígnum!

(Framhald í næsta blaði)

Hetta er maskinbyrsan, sum nærur øll tey føroysku skipini høvdu umborð undir krígunum, men sum Sigurd noktaði fyri at hava umborð á "Vón".

Borgara verður noktað lógásett rættindi uttan lögfrøðisliga viðgerð

Enn eitt dømi um "serføroyska lögfrøði"

Sambært fyrisitingarlógini hevur borgarin fyri tað fyrsta krav uppá svar, tá hann vendir sær til almennar myndugleikar. Fær hann ikki viðhald, hevur hann krav uppá at fáa eina undirbygda grundgeving. Og tað liggur væl í "sagens natur", at er talan um lógásett rættindi, sum verður noktað borgara, skal vera talan um eina sýting, sum er lögfrøðisliga undirbygð. Hetta merkir aftur, at her skal hava verið ein málsviðgerð, sum er gjørd av einum lögfrøðingi, og tí skal tað eisini liggja ein lögfrøðislig meting í málinum. Hesari kann borgarin nýta til sína meting av, um farast skal víðari við málinum. Soleiðis riggar eitt rættarsamfelag.

Vit hava mangan víst á, hvussu borgarin reelt verður viðfarin av myndugleikum. Eitt sera "gott" dømi er málið um eygleiðarar við rækjuskipum, sum eisini er nærri greinað í blaðnum í dag.

Hendan sakin vísir sera væl, hvussu myndugleikarnir halda, hvussu ein málsviðgerð eigur at fara fram, og skal hon tí lýsast stig fyri stig fyri stig.

"Málsviðgerð"

stig fyri stig
Tað, sum er hent í hesum málinum, er fylgjandi:

1. Seinast í 2001 frætta vit frá fiskimanni, sum hevur verið eygleiðari við einum rækjuskipi, at Fiskimálaráðið hevur noktað honum sjúkraviðbót, sum annars er ein lógásettur rættur hjá fiskimonnum, sum fara sjúkir í land av skipi. Vit biðja tann 6.12.01 um at fáa at vita tær lögfrøðisligu grundgevingarnar fyri hesum. Einkí svar.

2. Fyrst í 2002 senda vit aftur bræv. Vit boða frá, at vit meta einki grundarlag vera fyri støðuni hjá Fiskimálaráðnum. Vit krevja málið avgreitt innan fyri eina viku. Annars verður stevnt. Einkí svar.

3. Síðani leggja vit sak, sum hevur gingið sína gongd, og sjálvt í hesi sakini er ikki komin minsta lögfrøðisliga grundgeving.

4. Síðani koma fleiri mál av sama slag. Vit halda ikki, at vit kunnu

bjóða fiskimonnum hetta. Tískil boða vit Fiskimálaráðnum frá, at vit fara at sýta monnum at gerast eygleiðarar.

5. Nú kemur svar! Nú skal málið greiðast við at leggja málið fyri tingið. Men hetta má roknast fyri at vera púra óneyðugt, um eygleiðarar longu eftir verandi lóg eiga hesa veiting. Um hendan spurning verður bert sagt, at "lögfrøðisliga grundgevingin hjá Lønjavningarstovuni" er fyrstu paragraffirnir í avvarðandi lógum. Men hesar paragraffir vátta júst okkara sjónarmið!

6. Síðan biðja vit Fiskimálaráðið um tað lögfrøðisliga notatið ella meting, sum eigur at liggja í málinum. Vit fáa tað svar aftur, at tað finst einki slíkt notat. Hetta merkir, at Fiskimálaráðið hevur noktað sjúkum fiskimanni hansara lívsgrundarlag, uttan at nakar lögfrøðingur hevur verið við í leikinum. Tað einasta, sum er hent, er, at málið er viðgjørt á fundi í Fiskimálaráðnum. Hetta gevur onga trygd fyri nakrari lögfrøðisliga viðgerð. Men tað váttar, at tað er Fiskimálaráðið sum slíkt, sum hevur ábyrgdina av umrøddu avgreiðslu av hesum máli.

7. Føroya Fiskimannafelag sendir Fiskimálaráðnum brævið, hvørs innihald er endurgivið aðrastaðni í blaðnum, har tað enn einaferð verður staðfest, at júst út frá egnu grundgevingunum er neyvan ivi um, at eygleiðarar eiga sjúkraviðbót. Tí er málið lætt at loysa. Tað gerst við at Fiskimálaráðið góðkennir okkara sakarkrav. Og tað kann gerast frá degi til dags.

8. Vit fáa svar aftur frá Fiskimálaráðnum, sum bert sigur, at teir eru ósamdir við lögfrøðisligu grundgevingarnar hjá FF.

9. FF skrivur aftur, at vit ynskja at fáa ítøkiliga útgreinað teir spurningar, har ósemja er í lögfrøðisligu metingunum.

10. Her er einki svar komið. Einkí svar er eisini eitt svar.

11. Fiskimálaráðið kann arbeiða skjótt. Meðan Trivnaðarmálaráðið hevur nýtt tveir mánaðir at gera eitt lógaruppskot,

sum merkir broyting av bert einum orði í lógini um dagpening, so hevur Fiskimálaráðið kunnað gjørt uppskot um lógarbroyting av einum heilum setningi eftir minni enn tveimum vikum. Men í hesum uppskoti eru heldur ongar rættiligar lögfrøðisligar grundgevingar fyri, at verandi lóg ikki kann heimila sjúkraviðbót. Einasta grundgeving er, at "ein eygleiðari ikki kann metast sum mynstraður fiskimaður". Hetta er beinleiðis í stríð við tað, sum Fiskimálaráðið annars hevur ført fram. Nevniliga at eygleiðarar mynstra "javnbjóðis manning", og javnbjóðis merkir sambært móðurmálsorðabókini "við sama rætti" sum restin av manningini. Og júst hendan mynstring er gjørd eftir ávísing frá Fiskimálaráðnum.

Málsviðgerð uttan lögfrøði
Niðurstøðan í hesum máli er, at gjørd er tann siðvenjan í almennu fyrisitingini, at tað skal bera til at nokta borgarum grundleggjandi rættindi, uttan at avvarðandi mál nakrantíð er lagt fyri ein lögfrøðing.

Tískil skal borgarin heldur ikki kunna fáa svar uppá orsökina til tað noktandi svarið, hann fær, um hann yvirhøvur fær eitt svar.

Í hesum førinum hevði ein lögfrøðislig viðgerð neyvan givið fyrisitingini viðhald. Men sjálvt um hetta hevði hent, skuldi tað verið ein partur av siðvenjuni hjá fyrisitingini, at hon uttan háva tók stig til at fáa hesi viðurskipti í rættlag. Ikki minst tá talan er um so órimligar avleiðingar fyri borgarin, sum her er talan um.

Men hetta tykist ikki at kunna henda uttan viðhóttan, sum í hesum førinum kundi skapt okkum trupulleikar móttvegis útlandinum, nevniliga NAFO, har avtala er gjørd, sum krevur eygleiðara.

Tað er sera nærliggjandi at halda, at fyrisitingin í hesum máli hevur framt rættarbot móti umrøddu fiskimonnum. Hetta vildi verið staðfest við umrødda rættarmál.

Men nú skal lok leggj-

ast á hetta mál við at gera eitt lógaruppskot, sum skal gera rættarmálið óneyðugt. Men her má minsta kravið vera, at tað verður staðfest so ella so, um mannagongdin hjá Fiskimálaráðnum hevur verið í samsvar við góðan fyrisitingarsið og við galdandi lóggávu.

Um hetta ikki verður gjørt, so er vandi fyri, at júst sama mannagongd verður endurtikin, næstu ferð pávalyndið stingur

seg upp í einum av teimum skjótt níggju kongaríkjunum í almennu fyrisitingini.

Serføroysk lögfrøði
Hetta er aftur eitt "gott" dømi um serføroyska lögfrøði. Lógarumsiting er ikki grundað á lógartekst og siðvenju, men á persónliga fatan hjá tí, sum umsitur lógina. Og so verður almenna lógartulkingin lagað eftir hesum. Tí kunnu altíð útveg-

ast fleiri útleggingar av somu lóg, og so kann makthavarin velja ta tulking, sum hóvar honum. Í hesum umrødda førinum kundi lógin eins væl verið tulkað øvugt við haldgóðum grundgevingum, sum eingin hevði kunnað sett fingurin á. Men ein slík útlegging vildi ikki verið í samsvar við almenna politikkinn móttvegis borgarunum.

Fígghjarmálaráðið

Mennandi og spennandi starv

Fígghjarmálaráðið søkir eftir fulltrúa

Starvið

Sum fulltrúi í Fígghjarmálaráðnum kemur tú at arbeiða við sera fjølbroyttum úrvali av ráðgevandi, fyrisitingarlíggum og analytiskum uppgávum á teimum økjum, ið ráðið umsitur. Dømir:

- Tú ráðgevur landsstýrismanninum um fígghjar-, skatta- og avgjaldsmál og viðgerð innkomin mál
- Tú fyrireikar uppskot til nýggjar lógir og lógarbroytingar
- Tú loysir tvørgangandi og samskipandi uppgávur
- Tú ger analysur, langtíðarætlanir og tryggjar, at hesar verða framdar
- Tú ráðgevur og leiðbeinir aðalráðum og stovnum

Førleiki

Vit rokna við, at tú hevur samfelagsvísundaliga útbúgving av hægri lærustovni. Vit rokna eisini við, at tú dugir at arbeiða sjálvstøðugt og at samstarva í arbeiðsbólkum.

Vit bjóða

- Sjálvstøðugt starv, sum tú í stóran mun skapar sjálv/ur
- Fjølbroyttar arbeiðsuppgávur, har tú arbeiðir nógv saman við teimum politiskum myndugleikum
- Góðar møguleikar fyri skeiðum og eftirútbúgving
- Eitt starv, sum til tíðir kann vera krevjandi, men sum samstundis er sera áhugavert við nógvum samskifti úteftir
- Flex-tíð

Arbeitt verður á høgum fakligum stigi, og tí eru sera góðir møguleikar fyri persónligari og fakligari menning.

Setanartreytir

Setunartreytir og løn eru eftir sáttmála millum Fígghjarmálaráðið og avvarð-

andi fakfelag. Setanin fatar um alt Fígghjarmálaráðið og stovnar undir tí, umframt Løgmannsskrivstovuna og hini aðalráðini.

Umsókn

Umsókn saman við CV og møguligum viðmælum skal sendast til:

Fígghjarmálaráðið
Postboks 2039
FO-165 Argir

Frestin at søkja er mánadagin 9. des. 2002 kl. 12.00. Starvið verður sett skjótast tilber.

Vilt tú vita meira um starvið, kanst tú ringja til Petur Alberg Lamhauge, fígghjarmálastjóra, á tlf. 35 20 20.

Fígghjarmálaráðið heldur til úti á Argjum saman við Føroya Gjaldstovu, Stýrinum, Hagstovu og Skattstovu Føroya, Hagstovu og Lønardeildini. Sostatt arbeiða rættiliga nógvir búskapar- og lögfrøðingar undir sama taki í Fígghjarmálaráðnum.

Í Fígghjarmálaráðnum verður m.a. arbeitt við:

- Fígghjarlóg og øðrum játtanarlógum
- Búskaparanalysum og -modellum
- Skatta-, mv- og tolllógum
- Kapitalmarknaðarviðurskiptum
- Fígghjarútgreiningum av almennari nýtslu

Lýsingin finst eisini á heimasíðuni hjá Fígghjarmálaráðnum: www.fmr.fo. Telduposturin er fmr@fmr.fo.

"Føroyska" sjómansheimið í Nyhavn

Nyhavn hevur ikki altíð havt so gott orð á sær. Her treivst "syndin" so væl sum nakrastaðni, tá sjómenn hittust á teimum mongu barrunum beint við sjóvarmálan.

Hesum hevur so sjómansmissiðin eisini tikið hædd fyri í síni tíð, so hon legði sjómanheimið Bethel í sjálvari Nyhavn, so sjómenninir kundu hava nakað at velja í.

Men, sum við so nógvum øðrum, so er eisini nógv broytt her. Skip koma neyvan í Nyhavn longur, og mest sum alt fólk, sum sæst í Nyhavn eru ferðafólk, sum fegin vilja síggja hendan hugnaliga partin av Keypmannahavn, har tað í góðum veðri á sumri er eins og á ólavsøku í Havn.

Fyrr skuldi ein hava sjó-

fartsbók fyri at kunna búgva á Bethel. Men so leiðis er ikki longur. Nú er heimið alment gistingarhús, har øll eru vælkomn. Men hetta broytir tó ikki uppá tað, at her koma framvegis sjófólk í hópatali, sum hava brúk fyri gisting. Og reiðaríni senda eisini síni sjófólk higar.

Men Bethel er eisini

blivin ein føroyskur miðdepil, har nógvir føroyingar helst vilja sleppa at gista, tá teir eru í býnum, tí her kenna teir seg heima.

Orsøkin er tann, at fyri 12 árum síðani fekk Bethel føroysk fyristøðufólk. Tað vóru hjúnini Hanna og Jón Olsen úr Kollafirði. Tey vórðu biðin um at taka sær av leiðsluni fyribils, men tey eru so blivin higartil og tykjast at vera rættiliga fast grógv-in.

Sigast kann, at tey bæði hava bestu fyrirteytir til eina slíka uppgávu. Jón hevði verið fiskimaður, so hann visti, hvat ein sjómaður væntaði sær av einum sjómansheimi. Og sum mamma at 10 børnum kendi Hanna alt til, hvat tað merkir at reka eitt heim. Bæði eru blíð og fyrikomandi, og tí føla øll seg væl, og er hetta eisini ein týðningarmikil fyrirteyt fyri einum slíkum heimi. Nóg av starvsfólkunum eru føroysk, og ger hetta eisini sítt til at føroyingar kenna seg heima.

Tað hevur eydnast Honnu og Jón at "uppgadera" sjómansheimið so tað í dag kann sammetast við eitt hotell. Tann

Sjómansheimið "Bethel". Ein føroysk miðstöð.

Á sjómansheiminum er eisini ein kirkja, har gudstænasta verður hildin 2 ferðir um mánaðin vetrarhálvuna. Kirkjan verður eisini leigað út, m.a. til russarar í Danmark.

tíðin er nevniliga farin, tá tað kundi bjóðast sjómönnum gisting á lægri støði enn ferðafólki annars. Kravið í dag er, at øll kómur eru útgjörd við wc og bað.

Sum frá er liðið, er eydnast at uppbyggja støðið á sjómansheiminum. Kómurini eru nútímansgjörd, og alt sjómansheimið er so við og við "shinað" upp til "hotelstandard", sum ekkaleyst kann bjóðast fram til hvønn ferðandi. Hetta er eisini gjørt við stuðli frá

ITF, altjóða flutningsarbeiðarafelagsskapinum. Úrslitið er eisini, at væl verður vitjað. Ofta er fullsett, so tað kundi saktans ofta verið brúk fyri fleiri kómurum. Hetta kundi eisini latið seg gjørt, tí ein fittur partur av bygninginum verður leigaður út. Men tíðin fer at vísa, hvat ið fer at henda.

Men undir øllum umstøðum er sjómansheimið eitt virðiligt umboð fyri Føroyar, hóast tað er danskt. Men tað er eitt

gott dømi um, at føroyingar eisini á hendan hátt kunnu gera Føroyum heiður.

Nógv fólk koma inn á gólvið. Her er tað fyrrverandi formaðurin í Fólkatínginum, Erling Olsen, sum fær ein drekkamunn saman við leiðarahjúnunum. Erling er væl kendur við føroysk viðurskipti, og tá høvið beyðst, vildi hann fegin koma inn at hyggja at heiminum og at heilsa uppá tey, sum virka her.

"Sjarman" við sjómansheiminum er eisini føroysku starvsfólkini. Her síggja vit tvey teirra. Gentan er tann 20 ára gamla Eyðfríð Abrahamsen úr Fuglafirði. Hon hevur sum fáur samband við sjógvin. Sjálv hevur hon siglt við "Nærbergi". Pápi hennara er Ellintur, hvørs tilknýti til sjógvin er óneyðugt at útgreina. Og abbi hennara Aleksandur virkaði ikki á sjónum men í sjónum. Hann var nevniliga kavari eins og fleiri av hansara synum.

Drongurin er hin 18 ára gamli Bogi Kjærbech úr Kollafirði.

Tað skal valdast blankt pappír

Aðalstjórar voru sjálvsagt eisini við. Fremstur er Arne Poulsen, aðalstjóri í Vinnumálaráðnum. Hann var upprunliga skrivari í arbeidsgevarafelagnum.

Nú hefur endiliga tann nógv umrøddi fundurin verið, har lögmaður vildi leggja fyri arbeidsmarknaðin síni hugskot um framtíðar politisk/fakligt samstarv.

Fundurin varð settur at vera tann 11. november kl. 10 á Hotel Føroyum. Boðin við vóru arbeidsgevara- og arbeidstakarafeløg, formenn fyri flokkunum á tingi og landsstýrismenn og aðalstjórar. Tað vóru eini 80 fólk á fundi.

Í innbjóðingini til fundin varð sagt, at "lögmaður setur nú skjótt á arbeiðið at samskipa og seta í verk skipanir og loysnir, ið viðkoma pørtunum á arbeidsmarknaðinum. Hetta eru m.a. mál sum dagføring av eftirlønar- og pensjónsviðurskiftum, endurskoðan av lógini um ALS og spurningurin um skattalætta og ávirkan tess á samfelagsviðurskifti. Endamálið við fundinum er at lýsa hesi viðurskifti og røða um, hvussu arbeiðið best verður skipað."

Fundurin byrjaði við, at lögmaður bjóðaði vælkomnin og greiddi frá sín- um ætlanum at samskipa arbeidsmarknaðarmál. Hann vísti á tey mál, sum viðvíkja arbeidsmarknaðinum, og sum eru nevnd í

samgonguskjalinum. Nú skuldi so okkurt henda á hesum øki. Hann vísti eisini á væleydnaðar royndir av samstarvi millum politisku myndugleikarnar og arbeidsmarknaðin og nevndi hann her fiskidagaskipanina.

Tíðin fór til framløgur, sum kundu bíða Framløgjan hjá lögmanni var sett at vara í 25 minuttir. Síðani var ein heilur tími avsettur til framløgur um skatt, framtíðar útreiðslur á pensjónsøkinum og um ymiskar eftirlønarskipanir. Tá fundurin frammanundan var settur at enda á miðdegi, gav hetta bert ein hálvan tíma at viðgera tað, sum fundurin skuldi snúgva seg um, nevniliga umrødda samstarv.

Umrøddu framløgur gjørdust drúgvur enn ætlað og eisini drúgvur enn neyðugt, so klokkan var 12, tá tær vóru lidnar. Tað, sum síðani hendi, var hetta: Løgmanstjórin setti á "overhead" tvær glarur um, hvussu ætlaða samstarvið skuldi skipast. Í stuttum skuldi setast ein "verkætlanarbólkur" við 3 umboðum hvønn pørtunum á arbeidsmarknaðinum (arbeidstakarar og arbeidsgevarar) og 1 umboð fyri hvørt av aðalstýrum, almannamálastýrið, vinnumálastýrið og fíggar- málastýrið. Formaðurin skuldi koma frá lögmansskrivstovuni. Og tað var upp til hesa nevnd sjálva, hvørji mál hon tók upp, og hvussu hon prioriteraði málini. Og eisini hvørja tíð hon tók sær. Bólkurin kundi so seta undirbólkar.

Hendan framløgjan var-

di nakrar fáar minuttir. Síðani tók ein tingmaður orðið við onkrari viðmerking til eina av framløgnum. So tók lögmaður orðið aftur og endaði fundin, uttan at høvi gjørdist hvørki til spurningar ella kjak. So tað, sum var ein partur av innbjóðingini at kunna "røða" um hesi mál, gjørdist av ongum.

Tað skal valdast blankt pappír

Tað hevur verið nógv tosað um eitt blankt pappír. Men tað var ikki so frægt at luttakararnir finga nakað blankt pappír, tíansheldur uppskotið hjá landsstýrinum uppá prent ella nakra ávísing um, hvatið síðan skuldi henda.

Fatanin hjá luttakarunum var, at hetta var tó ein merkiligur fundur. Ein hevði varhugan av frammanundan, at ætlanin var, at tað skuldi ikki spyrjast ov nógv. Fyri tað fyrsta eru tveir tímar ikki tað stóra at seta av, tá hetta stóra forumið endiliga hittist. Men nakað kundi so kortini fingist burturúr hesi avmarkaðu tíð, um hon varð nýtt til fulnar.

Men tað var skilligt, at roynt varð at fylla hesa frammanundan avmarkaða tíð við framløgum, sum kundu verið í lagi, men sum í hesum sambandi saktans kundu havt bíða. Og framløgurnar vóru toygdar út, so tað so avgjört ikki skuldi vera tíð til nakað sum helst annað. Her vóru hóast alt umboð fyri hópini av feløgum, og vóru hesi eisini komin aðrastaðni frá í landinum. Hesi umboðini kundu havt tørv at komið við upplýrandi spurningum, og kundu kanska havt okkurt uppá hjarta, nú tað endiliga var eydnast at koma á tal við alla almennu "kransakakuna". Øll hesi umboð lógu innibrend við tí, sum tey máttu hava uppá hjarta. Tó hevði formaðurin í Fiskimannafelagnum verið so framskygdur, at hann hevði margfaldað tað, hann ætlaði at siga, og fekk tað býtt út í kaffistøðginum. Hendan talan er endurgivin aðra staðni í blaðnum.

Seinni er so komið bræv frá lögmansskrivstovuni við framløgdu skitsuni við áheitan á arbeidsmarknaðin um at viðgera uppskotið, og at senda viðmerkingar til lögmansskrivstovuna í seinasta lagi 27. nov. Tað er í lagi við tí, men hetta kemur so ikki at svara nøkrum spurningi, sum partarnir kundi havt til almenna myndugleikan.

Stóri spurningurin:

Er umvendilsíð hjá lögmanni ektað? Lögmaður kann ikki halda, at hann bert kann látast sum einki við øllum, sum er farið fram seinastu árin, og sum so gjølla er greitt frá her í blaðnum. Sum skilst hava hini feløgini somu royndir sum FF. Fyri at fara í eitt konstruktivt samstarv er neyðugt at vita hjá feløgnum um "umvendilsíð" hjá lögmanni er ektað. Tí royndirnar av honum eru júst tær, at hann hevur hildið seg kunnað verið felögini fyri uttan, soleiðis

Arbeidsgevarar voru sjálvsagt eisini við. Fremstur Vilhelm M Johannesen, formaður í Føroya Arbeidsgevarafelag. Næstur honum Jan Mortensen, skrivari.

sum tað er greitt frá í røðuni, sum ikki varð hildin. Tí er tað ikki avgerandi, hvat lögmaður sigur, men hvat hann ger. Hesum fekk eingin ábending um.

Tað er neyvan nakar ivi um, at hesin fundurin var ikki annarleiðis enn ein kundi vænta. Og so illa hann var fyriskipaður og so lítið sannførandi hann var, er neyvan nøkur grund til at vænta, at nakað skal spyrjast burturúr,

hóast ein bert kann vóna tað mótsatta.

Annars skiltist eisini, at tað var politiskur tvídráttur í samgonguni um hetta mál. Hinir landsstýrismenninir søgdust einki vita um ætlaðu rolluna hjá lögmanni sum samskipara, og er hetta nóg mikið til, at einki fer at henda.

Men nýggja slagið av kaku, sum fekk afturvið drekkamunninum var útmerkað!

Meira av toski undir Grønlandi

Tað tykist, sum at toskurin er komin aftur til Grønlands aftaná 10 ár. Menn eru enntá byrjaðir at tosa um eitt toskaævintýr, men fiskifrøðingar mæla frá at byrja rættiliga veiði fyrr enn stovnurin er komin munandi longur upp.

Tølini fyri síðsta ár vísa eina veiði uppá 1.300 t., sum er ein fýrafalding av veiðini í 2000, tá hon var 300 t.

Sagt verður, at toskurin undir Íslandi hevur havt fleiri góðar árgangir síðan 1997, og hetta merkist eisini í Grønlandi sum vøkstur í 1 til 4 ára gomlum toski. Men tað er tó ikki tað stóra, og mongdin av smátoski er bert 1/10 av tí hann var í 1984, og kann- ingar vísa, at tað er árgangurin 1987, sum nú verður veiddur.

Týskar og grønlandskar kanningar

vísa, at toskastovnurin er øktur spakuliga síðani 1999, men hann er tó lítill, í mun til tað hann var til seinast í 80-unum, tá tað framvegis loysti seg at veiða tosk.

Royndir heilt frá 1920-unum vísa annars, at toskurin fyrst vísir seg í firðunum og síðani kemur út á bankarnar.

Tí óttast granskarar fyri, at framtíðar toskaveiða kann verða fyribeind, um innanskersveiða byrjar ov tíðliga.

Tá toskaveiðan var uppá sítt hægsta í byrjanini av 60-unum, kom veiðan hjá øllum tjóðum heilt uppá 400.000 t, so her restar nógv í!

Veiðan uttanskers seinast í 80-unum var fyrst og fremst grundað á árgangirnar 1984 og 1985. Í 1990 kollapsaði veiðan, og hevur síðan tá verið metlág.

Ein av framløgnum var gjørd av Søren Bruun, sum arbeiðir í Fíggar- málaráðnum. Hann røddi um skatt, og sum dani er hann uttan iva ein góður íblástur hjá føroysku umsitingini.

Talan sum ikki varð hildin

Á fundinum, sum lögmaður bjóðaði inn til 11. nov., hevði Óli Jacobsen, formaður í FF, fyrireikað eitt innlegg sum part í einum ætlaðum orðaskifti. Skráin fyri fundin var tó so tepur, at roknast mátti við tí móguleika, at tað als ikki fór at vera nakað orðaskiftið. Tí varð innleggið býtt út til lutakararnar í kaffistøðinum. Hetta varð sera framskýgt, tí orðaskifti gjørdist einki.

Hetta innlegg verður endurtikið her, so lesarar FF-blaðsins kunnu kunnast um støðu felagsins:

Viðmerking til fundin 11. nov. 2002
Tað er eingin ivi um, at í prinsippinum er tað sera positivt við einum slíkum fundi, sum her er boðið inn til.

Sjálvur havi eg ongan tíð ivast í, at tær bestu loysnirnar á nógvum málum kunnu fáast í samstarvi millum politisku myndugleikarnar og feløgini á arbeiðsmarknaðinum. Tað eru fleiri dømi um framúrskarandi úrslit, sum eru fingin av slíkum samstarvi, har FF eisini hevur verið uppi í. Eitt gott dømi er marknaðarbúskapurin fyri fiskivinnuni á landi og eisini fiskidagaskipanini.

Sjálvur var eg beinleiðis við í politiskum samstarvi fram til 1998, sum eisini gav slík úrslit. Eg varð enntá takkaður av teim, eg samstarvaði við, fyri gott samstarv.

Støðan má gerast upp
Men fyri at kunna tosa um framtíðar viðurskifti á hesum øki er neyðugt at gera støðuna upp, soleiðis sum hon sær út í dag. Fyri at kunna tosa um at "samskipa arbeiðsmarknaðarmálini" er neyðugt at staðfesta, hvussu grundarlagið er fyri hesum, so tað slepst undan at byggja

hetta "nýggja húsið á sand".

Her haldi eg meg kunna staðfesta, at miðvísi politikkurin síðan 1998 hevur verið at beina fyri øllum teimum struktúrum og skipanum, sum fram til tá vóru grundarlag fyri slíkum samstarvi.

Ein av hesum struktúrum var viðvíkjandi inntøkutrygdini hjá fiskimonnum. Her bar til og vildi borið til at greitt mál viðvíkjandi fiskimonnum, sum í dag ikki verða loyst. Hetta kundi eisini verið galdandi fyri mál, har landsgrannskoðarin ár eftir ár vísir á manglar í lóggávuni, uttan at nakað hendir. Royndirnar í hesum máli eru annars, at tað ber ikki til at hava álit á politisku leiðsluni. Framferðin prógvar eisini ta totalt manglandi rættarfatan hjá myndugleikum, sum nú eisini er alment váttað við staðfestingini av, at "siðvenja í einum rættarsamfelag ikki hevur so nógv at týða".

Áðrenn komið verður nærri inn á hetta, eigur at vera gjørt status yvir, hvussu vit sum fakfelag uppliva ta politiskt/umsitingarligu skipanina.

Málið hjá løgmansstjóranum...
Løgmansstjórinn var gestur í sjónvarpinum herfyri. Hon greiddi tá frá sínum málum viðvíkjandi almennu fyrisitingini, og tey vóru:

"Mítt høvuðsmál er, at vit koma at hava eina professionella fyrisiting, sum byggir á sterkar strukturar og hollar siðvenjur heldur enn á einkultpersónar. Hetta haldi eg vera ógvuliga vandamikið og kann koma dyggiliga aftur um brekku. Um vit náa hetta støði, hava vit eisini nátt eina fyrisiting, sum skapar kontinuitet og rættartrygd. Og hetta haldi eg vera høvuðsmálið."

Hetta ljóðar sum søtur musikkur hjá tí, sum einki hevur við fyrisitingina at gera. Men veruleikin er tíverri tann, at fyrisitingin virkar beint mótsatt enn fyrisett í hesum máli. Í hvørjum einstøkum tætti, sum verður nevndur her, er veruleikin so mótsettur, sum hann kann vera. Vit hava ikki tað sum eitur av sterkum struktúrum, hollum siðvenjum, kontinuiteti ella rættartrygd.

Hevði ein so bert kunnad ugga seg við, at munurin millum ideal og veruleika var í minking, so kundi tað verið ein ábending um, at tað verður arbeiðt fyri at bøta um fyrisitingina. Men royndirnar vísa, at hesin munur millum mál og veruleika hevur ongantíð verið størri, enn hann er beint í dag.

...og veruleikin

Skipanin kann best sammetast við ein storknandi betongmassa, har tað fyri hvønn dag verður truplari og truplari at røra í, til hann í dag er steinhardur. Politiskt/umsitingarligu skipanin kann best lýsast við, hvussu hon ber seg at mótvegis sjúkum borgarum, sum knappliga standa í teirri støðu at missa teirra inntøkugrundarlag.

Her hava vit tvær sakir. Í aðrari sakini hevur umsitingin av berari illvild í meira enn eitt ár naktá fiskimonnum - enntá í tænastru fyri tað almenna - lógásetta sjúkavíðbót. Hetta er gjørt uttan nakra málsviðgerð og uttan nakra lögfrøðisliga grundgeving. Hetta er gjørt út frá tí greiða setningi hjá fyrisitingini, at borgarin hevur ongantíð rætt. Tí skal hann antin als ikki fáa svar, ella skal hansara svar vera negativt.

Hitt málið, har sjúkir fiskimenn av eini kæruavgerð eru settir uttanfyri lógina, er ikki grundað á

illvild. Men hóast hetta tekur tað mánaðir bert at fyrireika eina lógarbroyting sum inniber broyting av einum orði í dagpeningalógini. Og alt hetta hendir, meðan hesir borgarar líða hungur og hall, tí teir í fleiri mánaðir ikki hava fingið endurgjald fyri inntøkutap. Sjálvt hetta kann ikki seta sniglaspeedin upp.

Tað, sum eg annars havi upplivað av landsumsitingini á okkara øki, er, at tað finst eingin smálgheit so stór, at hon ikki kann nýtast móti felagnum. Vit eru givin at senda henni sakliga grundað brøv. Síðan verandi leiðsla tók við, hava vit stórt sæð einki svar fingið úr landsstýrinum í sambandi við einstøk fiskimannamál. Her er talan um ein heilt greiðan hugburð í umsitingini, har útgangspunktið er, at tað er borgarin, sum er til fyri umsitingina og ikki umvent.

Hesin hugburður er ikki komin av sær sjálvum. Hann er beinleiðis eitt úrslit av tí politiska hugburðinum í Tinganesi seinastu 4-5 árinum. Tað einasta, sum tykist at kunna hjálpa, er hótan.

Royndirnar av fyrisitingini
Hvat viðvíkir móguleikanum at "samskipa arbeiðsmarknaðarmál", sum sigst vera endamálið við hesum fundinum, hevur politiska skipanin prógvað til fulnar, hvørjum hon stendur fyri. Hetta kann fyrst verða lýst við einum sera einføldum dømi. Tá eg var í landsstýrinum í 1998, setti eg eina nevnd, sum skuldi hava ta sera einføldu uppgávu at gera uppskot um eina broyting í ta annars vælvirandi semingsmannalóg-gávuna. Umframt vanligar dagføringar skuldi størsta broytingin vera, at al-

Løgmaður hevur framløgu. Á glarumyndini eru tey arbeiðsmarknaðarmál, sum eru umrødd í samgonguskjalinum. Tey eru: skattapolitikkur, eftirlønarskipanir, pensjónsskipan, barnsburðarfarloyvi, ALS skipan, LÍV, atgongd til útbúgvingar og arbeiðsmarknaðartrætur.

menni arbeiðsmarknaðurin kom at vera umfataður av lógini. Sjálvt henda avmarkaða arbeiðssetningin kundi politiska skipanin ikki fáa avgreitt, og endaði málið í ongum. Og hvat kunnu vit so vænta okkum í sambandi við pensjónsmálini, sum eru munandi meira umfatandi. Eg setti eisini í 1998 eina nevnd at arbeiða við hesum júst út frá tí leisti, sum nú liggur á borðinum, nevnliga at arbeiðsmarknaðurin skuldi vera við til at gera ta grundleggjandi fyrireikingina. Skjøtil varð settur á arbeiðið, men so hendi einki meira aftaná landsstýrisskiftið. Aftaná hált fimta ár skal aftur byrjast við blonkum pappíri. Men tað er ein sera góður spurningur, hvat vit kunnu vænta okkum at byrja uppá nýtt í 2002 við sama lögmanni og løgmansstjóra, sum vit høvdu í 1998, og sum eru ímyndin av teimum verandi umrøddu viðurskiftum.

Hava greitt málið sjálvir
Fyri okkum hevur hetta mál sum so ongan skund longur. Vit hava bíðað og bíðað í árávis eftir politiskum rammum á eftirlønarøkinum. Vit ásann-

aðu, at kom einki undan seinasta lögtingsvali, so fór í hvussu er einki at henda í yvirskoðiligari framtíð. Tískil hava vit gjørt okkara egnu skipan. Tað, sum vit í dag hava brúk fyri, er trygd fyri at henda skipan ikki verður undirmáað av, at virðið á almennu fólkapensjónini kemur at minka til svarandi, sum sjálvupsparda pensjónin veksur. Hetta kann verða gjørt við at fólkapensjónin verður sett til ein ávísan prosentpart av t.d. eini arbeiðaraárløn. Men hetta er ein reint politiskur spurningur. Sjálvur ætli eg mær at brúka mína arbeiðsorku á hesum øki til at fáa okkara egnu skipan at virka.

Guds børn ið batna?
Hesar viðmerkingar eru gjørdar í bestu meining, men tær eru merktar av royndunum av almennu fyrisitingini. Hesi sjónarmið hava verið førd fram alment ferð eftir ferð, men sæð frá einum felagssjónarmiði, er støðan bert versnað. Tí má ein fáa ta fatan, at her er talan um ein miðvísan politikk. Men ein kann so altíð vóna, at tað eru Guds børn, ið batna.

Fakfelagsfólk, embætisfólk og politikkarar, sum skuldu í ein stóran mun havt somu áhugamáli.

Landsstýrismenn vóru í "rad og række" saman við fakfelagsumboðum. Her skuldi verið nóg mikið at tosa um!

Sinnisbati

Skrivstovan á Íslandsvegi 10 C er opin hvønn mikudag kl. 16 - 18.

Fyrsta mikudag í mánaðinum er opið til kl. 19.30.

Tú ert vælkominn at ringja og spyrja um alt, sum hevur við sinnistrupuleikar at gera á tlf. 322544.

FrÆbo an um kanningarvirksemi

Lýst verður, at felagið Agip (UK) Limited fer at gera ymiskar kanningar av havbotninum. Hetta verður gjørt í samband við, at felagið fer at bora í hesum økinum komandi summar.

Skipið fer at kanna havbotnin við ymiskari serútgørð. Kanningarnar umfata lágseismikk, sonar og ekkolod. Royndir verða eisini tiknar av havbotninum.

Kanningarnar verða gjørdar innanfyri hesar knattstøður:

60°33' N og 004°49' W
 60°30' N og 004°42' W
 60°26' N og 004°46' W
 60°28' N og 004°54' W

Byrjað verður..... 16.11.2002
 Arbeiðið tekur væntandi..... 6 vikur
 Skipanavn..... Svitser MeridianC6QR4,
 Kallibókst/Heimstaður..... Nassau, Bahamas
 Fiskiveiðiumboð..... Eingin

Samband fæst við skipið á VHF rás 16.

Nærri upplýsingar fáast við at venda sær til MRCC Tórshavn, tlf. 351300.

MRCC Tórshavn

Vit gera allar vanligar bilumvælingar sera bíliga - so sum:

Oljuskift, motorjusteringar

Umvæla bremsir, koplingar v.m.

For- og bakhjólsléiðir og akslar

Og so hava vit tey vælumtóktu "TYFOON" dekkini, sum vit skifta

Sp/f Úrvalsbilar
FO-530 Fuglafjørður
Tlf. 444943 · 281943 · 217704

Roknskapurin hjá forskotsgrunninum fyri 2001

Tann 25. oktober var fundur í Forskotsgrunni Fiskiflotans, har roknskapurin fyri grunnin fyri 2001 varð lagdur fram og góðkendur.

Samb. LØGTINGSLÓG NR. 71 FRÁ 23.05.1997 UM FORSKOTSGRUNN FISKIFLOTANS, SUM SEINAST BROYTT VIÐ LØGTINGSLÓG NR. 62 FRÁ 27. APRÍL 2001 er endamálið hjá forskotsgrunninum at veita forskot til fiskimenn við bústaði í Føroyum, og sum eru mynstraðir við fiskiskipi, skrásett í Føroyum.

Stovnsfæ grunsins er kr. 18.000.000,00. Stovnsfæið varð útvegað við játtan á eykafíggarlóg 1997 og yvirtøku av útistandandi forskotspeningi hjá Lønjavningargrunni Skipsfiskimanna.

Fyri grunninum situr ein nevnd við 3 limum, ið verða valdir soleiðis: Føroya Fiskimannafelag velur 1 lim, Føroya Skipara- & Navigatørfelag, Føroya Maskinmeistarafelag og Føroya Motorpassarafelag velja í felag 1 lim og Føroya Reiðarafelag velur 1 lim. Limirnir verða valdir fyri 4 ár í senn. Á sama hátt verða 3 varalimir valdir. Nevndin skipar seg sjálv og er Jákup Sólstein formaður.

Nevndin ger viðtøkur fyri grunnin, ið vera at góðkenna av landsstýrismanninum í fiskivinnumálum.

Nevndin er hægsti myndugleiki og hevur ábyrgdina av virki grunnins.

Dagliga virksemi grunnins fyrisitur Lønjavningarstovan. Útreiðslurnar av fyrisitingini verða goldnar av grunninum.

Rentu- og umsitingarútreiðslur av forskotsskipanini ber tann reiðari, hvørs manning hevur fingið forskot.

Roknskaparár grunnins er álmannaárið. Grunnurin letur frá sær ársroknskap og ársfrágreiðing um virki grunnins, sum verður at almannakunngerða. Roknskapurin skal grannskoðast av løgildum grannskoðara og er hetta KPMG.

Forskotsskipanin virkar sum kunnugt á tann hátt, at menn útfylla eitt oyði-

Her síggja vit nevnd og umsiting hjá forskotsgrunninum. Frá vinstru: Óli Jacobsen, FF, Jákup Sólstein, formaður, Reiðarafelagið, Hildibjartur Johansen, stjóri á Lønjavningarstovuni og Herman Bærentsen, sum umboðar yvirmannafeløgini í nevndini.

blað við umsókn um forskot, tá mynstrað verður. Forskotið, sum er kr. 16.000 um mánaðin, verður so goldið aftur við hvørt mánaðarskifti, og samlaða forskotið verður mótróknað, tá túrurin verður avroknaður.

Reiðarin rindar so eitt gjald fyri hesa tænastu.

Roknskapurin fyri 2001 vísir inntøku av hesum gjaldi uppá kr. 1.046.000.

Samlaðu útreiðslurnar eru kr. 298.000. Tískil er ársúrslitið kr. 836.000, sum er fitt meira enn í 2000, tá tað var kr. 636.000.

Samlaða eginognin, sum upprunaliga var 18 mill. kr., er nú komin uppá kr. 21.847.689, sum ger grunnin betri fòran fyri at røkja sínar skyldur.

Nógv av teimum, sum arbeiða á Lønjavningarstovuni, hava verið har í ártíggir. Tey eru frá vinstru: Hanni Thomsen, Annilena Olsen, Jógvan Glerfoss og fremst er Mia Vestergaard. Hon byrjaði at arbeiða á Lønjavningargrunninum í 1959. Hon hevur verið burturfrá í 10 ár, men hevur tískil arbeitt millum og fyri fiskimenn í meira enn 30 ár. Eitt annað kent nanvn er Gunnvør Vestergaard, sum hevði frí hendan dagin. Fiskimenn hava sera góðar royndir av teimum fólki, sum skiftivís hava arbeitt her.

Meira um Niels Skaale, mannin sum legði navn til Skálatrøð

Í næstseinasta blaði høvdu vit eina frásøgn um Niels Skaale, sum nógv hava tikið til sum serliga áhugaverda. Oddvør Johansen, sum er ættað frá tí umrødda M.C. Restorff gevur her eitt íkast afturat til hesa søgu.

Her eru nøkur orð aftrat, sum siga frá minniligu ferð Niels Skaales í Keyppmannahavn. Hann førir dagbók, og vit lesa, at hann t.d. tann 16. juni er í Tivoli og seinri um dagin lurtar eftir tónleiki á Kgs. Nytorv.

20. mai vitjar hann

kamarharra/kabinettskreter Tillisch, sum ræður honum til at heilsa upp á krúnprinsin, sum ætlar sær til Føroya at vitja.

27. mai koyrir hann til Sorgenfri slott, har hann kemur í audiens hjá sjálvum Chr. Kongi 8.

Niels Skaale býr á allari

danmarkarferðini hjá Poul Andreas Jacobsen, skómakarameistara. Hesin Poul Andreas var ættaður úr Kaldbak, men av tí at hann var føddur við "klumpfóti", fór hann niður til Danmarkar, har hann lærði til hondskómakara. Hann giftist niðri

og hevði heim sítt og virki í Bredgade 209, har hann eisini fekk trý børn m.a. dóttirina Else Jacobine, sum vit venda aftur til.

Meðan Niels Skaale er í Keyppmannahavn, verður unga Elsa Jacobina trúlovað ungum manni nevndur Martin Christian Restorff, bakara og konditara. Trúlovisgildið verður hildið 12. juni 1844, og vit lesa, at 60-ára gamli Niels Skaale m.a. dansar hetta summarkvöldið í keyppmannahavnargildinum.

Vit kunnu gita okkum til, at Niels Skaale, ið arbeiddi sum kgl. Hosutakari í einahandlinum, her fær hugskotið at biðja tann unga bakaran M.C. Restorff koma til Føroya til handilin, har eingin professionellur konditari hevði verið áður. Hvussu er og ikki, fyra ár seinri flyta M.C. og Elsa Jacobina til Føroya, har tey verða allar sínar dagar. Vit fáa eisini varhugan av, at tað er á hesi danmarkarferð, at eitt lívslangt vinarlag kemur í millum hesar báðar menninar.

At Niels Skaale mundi vera eitt slag av abba í restorffshúsinum sæst av tí, at tey í 1850 kalla fjórða sonin upp eftir honum, Niels Skaale Restorff. Hesin doyði sum smádrongur.

Árini ganga, og eini tjúgu ár eftir, at Niels Skaale (við táravættum eygum, skrivur hann) biður vinfólkunum í Keyppmannahavn farvæl, kemur hann illa fyri fíggjarliga. Hann hevur nú mist

Oddvør Johansen er ættað frá Gamla Restorff, og hon hevur skrivað fleiri bókur frá gomlu Havnini. Hon er urguleikari í Havnar kirkju.

konu og son og grunar einki ilt, fyrr enn hann ein dagin fær tey boð frá Müller, sýslumanni, at Kamarjunkarin Tillisch nú krevur Niels Skaale eftir stórari skuld, sum deyði sonur hansara skuldi skylda Tillisch.

Tað er eitt eyðmjúkt og biðjandi bræv Niels Skaale skrivur Tillischi, har hann býður sær til at rinda helvtina av skuldini aftur. Hann gongur nú á 80-unda ári og kennir seg veikan og biður Tillisch bønliga um at geva sær hina helvtina av skuldini eftir.

Tað hevði verið áhugað at kent svarið frá Tillisch kamarjunkara. Hetta svar verður okkum ókent. Men hvussu er og ikki, so er tað um hetta mundi, at M.C. Restorff, (sum nú hevur bygt upp eitt stórt virki við góðum avkasti) keypir trøðna frá Niels Skaale. Prísurin er 600 ríkisdálar.

Hetta er trøðin, sum til denna dag hevur verið rópt Skálatrøð.

At taka úr blaðnum
Síðurnar 11,
12 17 og 18
kunnu takast
úr blaðnum

Í nógv ár fanst einki skjeyti upp á hetta keyp. Óndar tungur vildu vera við, at trøðin var brennivínsjørð. Hetta rímar tó illa við mannin Niels Skaale, sum var álitismaður í allar mátar.

So eina ferð fyrst í 1950-unum hendir tað lögna, at faðir mín, Verland Johansen, møbilsnikkari, fær eitt gamalt skriviborð at gera í stand. Undir leðurklaffinum á tí finnur hann ein gamlan konvolutt. Í honum liggur skjeytið upp á trøðna, Skálatrøð. Undirskrivað av Niels Skaale sjálvum við segli.

Á gamalsaldrinum fær Niels Skaale tað lyfti frá M.C. Restorff, at hesin frá nú av skal "foreskaffe mig og min Tjenestepige Susanne Rasmusdatter med alt, hvad vi behøve, det være sig af hvad Navn nævnes kan, indtil min og min tjenestepiges Død, og efter vores Død lade os anstændig begrave.

Dette er min sande og alvorliga Vilie, bekræfter jeg med min egen Underskrift og for trykt Seigl."

M.C. Restorff, sum ikki júst hevði orð fyri at vera smáligur, man hava hildið orð. Niels Skaale liggur grivin undir liðini á konu hansara Else Jacobine Restorff. Gravirnar báðar standauttan fyri høvuðsdyrnar í Havnar kirkju.

Niels Skaale fekk navn sítt høgt inn í hvíta marmaraplátu, sum kirkjufólkini í Havn ganga fram við hvørja ferð fara í kirkju.

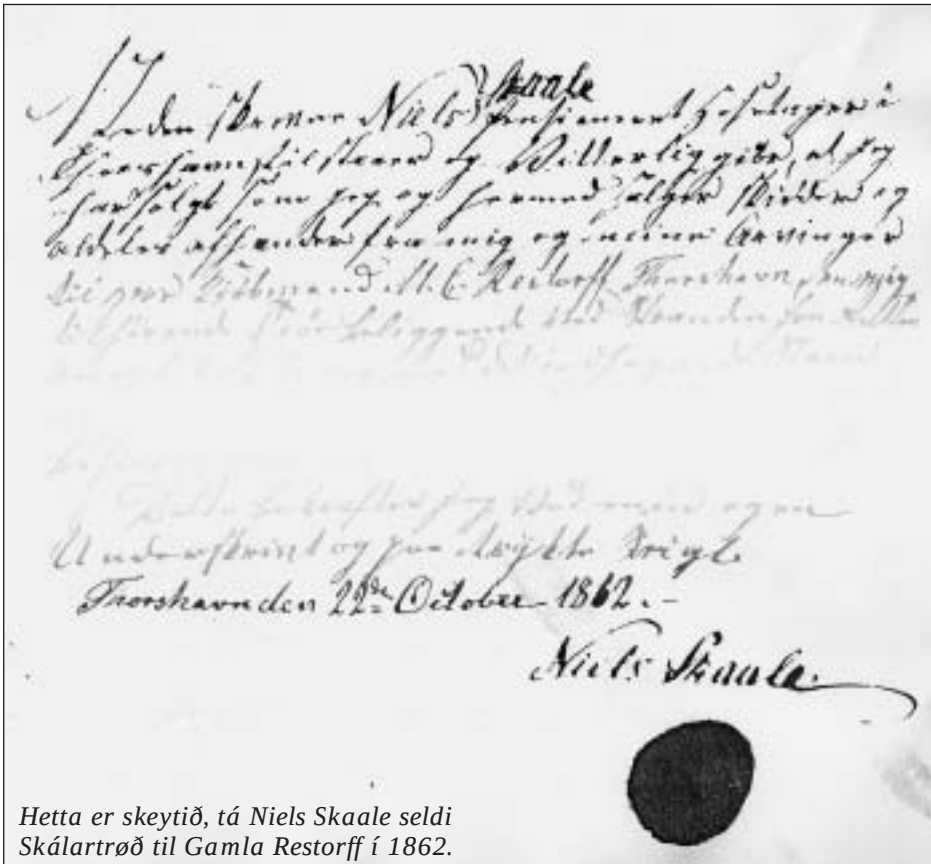
Oddvør Johansen

Umrødda bræv sum Niels Skaale skrivaði til Tillisch

Høivelbaarne Hr. Kammerjunkere TILLISCH:

Deres uventede og høist ubehaglige Brev har jeg modtaget. Gud ved, jeg har villet betale enhver sit og ikke villet bedrage noget Menneske nogensinde. For en Tid siden sagde Hr. Sysselmand Müller til mig, at min afgangne Søn skyldte Dem noget. Den Gang han sagde det til mig, antog jeg, det kun var en Ubetydelighed, og eftersom De altid har været min Søn saa særdeles god, har jeg formodet, at De ikke krævede hans gamle uskyldige Fader, fordi det er saa sandt, som der er en Gud til og jeg ikke ved, hvilken Dag, jeg skal dø, vidste jeg ikke det mindste om, at min Søn skyldte Dem noget, og min afgangne Søn talte ikke et eneste Ord til mig om, at han skyldte Dem noget. Jeg har nøie efterseet hans efterladte Papirer, og jeg har ikke fundet noget, som jeg kunde mærke, at han skyldte Dem det allermindste. Min Kone er ogsaa ved Døden afgaaet. Jeg lever endnu saa længe, Gud vil, baade svag og skrøbelig i mit 80de Aar og sidder i trange Omstændigheder for det aller nødvendigeste. Gud ved, om der bliver noget eller intet tilbage af min liden Eiendom, naar jeg dør. Jeg vil derfor ikke anføre flere Undskyldninger paa min Uskyldighed, men kun ærbødigt bede Dem antage mig christelig og samvittighedsfuldeste Tilbud. Ihvor arm jeg end er, vil jeg dog betale det halve Beløb, efter Hr. Müllers Opgivende 47 rd., til Hr. Sysselmand Müller, saa snart jeg erholder Deres Besked og De godhedsfuldt skrivtlig eftergiver mig den anden halve Deel, som jeg beder, troer og haaber, at De godhedsfuld eftergiver mig for mine trykkende Omstændigheders Skyld.

Ærbødigt
N.S.

Hetta er skeytið, tá Niels Skaale seldi Skálatrøð til Gamla Restorff í 1862.

Ferðadagbók hjá Niels Skaale

Her síggja vit dag fyri dag, hvussu ferðin í Keyppmannahavn gekk hjá Niels Skaale.

Juni 1844

S. 16. jeg besøgte Wenzel Egholm og om Aftenen var jeg i Tivoli (Tivoli) og hørte paa Musiken paa Kongens Nytorv.

M. 17. om Morgen gaaet ut til Nørreport og saa tilbage igjen samt seet mig om i Pladsen.

T. 18. om Morgen gaaet allene ud paa Toldboden og ligesaa om Aftenen seet Damskibet Irius afgaae til Axelborg og Damskibet Droning Caroline Amalie til (?) med Capt. om at faa det Indre at see.

Framhald á næstu síðu

Framhald frá undanfarnu síðu

O. 19. gaaet ud paa Toldboden og set hvor de sauger steen og hugger den samt Polerer den til Gravsteen seet hvor de hugger Milepæle seet Qualle (?) salt.

T. 20. jeg gaaet ud paa Toldboden seet mig om i Pladsen.

F. 21. jeg udepaa Toldboden og til middag hos hr. Delemsen, talt med Præsten Mau hans Kone og Datter og med Skoleforstander Steffensen, var i Jødekirken.

L. 22. Jeg været ude paa Fellen og saa Hesteveddeløbet, 8 Gange, hvorude var en stor mængde Mennesker.

S. 23. været i Hellig(v)esterkirke, hørt paa den gode Præst Hemmerik HEMMERICH og saa i den Katolske Kirke og saa deres Ceremonier. Om Aftenen ude paa Vesterbroes Theater, betalt 24 sk., med Elsebeth Boethe ude i Kongens Hauge (Have).

M. 24. gaaet ud paa Toldboden, talt med Kloker Phister.

T. 25. seet paa Christiansborgslot Tordvaldsens arbejde Halberg Torvaldsen selv, den aften reiste D. J. Joensen til Aalborg med Damsk. IRIS.

O. 26. Jeg gaaet ud paa Volden og besøgt Phister, jeg besøgt Jacobsens (?) Gaard ude paa Nørrevold med Hr. Jacobsen.

T. 27. jeg besøgte forskellige gode Venner, gaaet ud paa Toldboden.

F. 28. seet paa Gammelt Torv, hvor Gul (?) spiller op og med den Dag kom Johnsen igjen fra Aalborg.

L. 29. gaaet ud paa det færøiske Contoir (Kontor) og faaet Løfte, at Hr. Forvalter NOLSØE skal udbetale den Mand, som staar i mit Sted i Handelen. Været hos Bogbinder STEENDORP. Gaaet ud paa Volden og siden indtil RESTORFF i (?).

S. 30. Juni 1844. Jeg været i Fruekirke og hørt Præsten TRYDE, talt med Hr. LUNDDAHL. E.m. spiste hos Hr. PHISTER i Klokergangen Nr. 138. Graver JOHANSEN, som foreviste mig Frelzers Kirke, de vare alle venskabelige Folk. Om Aftenen kjørt ud paa Frederiks Berg med Hr. JACOBSEN. Det var een af de fornøieligste Aftener i mit Liv.

Juli.

M. 1. Jeg med flere kjørte i Sorgenfrie, spist Middag der. Talt med WULFF ved Tæglbrænderiet, saa kjørt til Dyrehaugen, derfra til Skjalottenlund (Charlottenlund), spist Aftensmad der. Kommet hjem igjen

Kl. 1½ om Morgen.

T. 2. Været hos Madam HOYEN, drukket Kaffe med Madam Hoyen og Madam PEDERSEN. Gaaet ud paa Assistenskirkegaard, taget en Plank (Plade?) af MICHAELS Grav og een ligesaa af Madam WINTERS Grav, derefter spist Aftensmad hos Madam Hoyen, den Dag kom Capt. DAHL tilbage, hvorved Jeg fik mange Breve.

O. 3. Gaaet omkring i Byen og kjøbt ind adskilligt.

T. 4. Været paa Banken og ved Hr. RESTORPS Foranledning (?) seet, hvorledes de trykke Bankosedler. - Spist hos CH. WINTHER, seet de gamle Skrifter. - Kjøbt adskilligt ind.

F. 5. Spist hos Urtekræmmer PEDERSEN, gaaet mange Steder og sagt Farvel hos Bogbinder STEENDORP SIHCILD DITLEVSEN.

NB. Onsdagen den 12. Juni 1844 dansede jeg i Kiøbenh. Forlovelse (?) hos Hr. M. C. RESTORFF og Jomfrue K. J. JACOBSEN.

L. 6. Juli. Kjørt mit Tye (Tøj?) udi Trangraven Kl. 10. Sagt Farvel paa det færøiske Contor, hilsede paa GRAAH og BERENTSEN, MONTENY og de 2de andre. Kjørt ud paa Toldboden Kl. 12 gaaet under Seil fra Kiøbenhavn Kl. 3 Em., hvor jeg da med taarefulde Øine sagde Danmark et hierteligt Farvel, Farvel, kastede Anker ved Helsingør Kl. 10 om Aftenen.

S. 7. Gik under Seil Kl. 3 Fm. med Vind af N.N.W.

Pápi M. C. Restorff var Johan William Restorff (1790-1866). Hann var prenstmiðjustjóri í banka, sum prentaði peningaseðlar. Her vitjar Niels Skaale hann á arbeiðsplássinum 4. juli 1844, dagin fyrri trúlovingargildið hjá "Hr. M. C. Restorff og Jomfrue K. J. Jacobsen".

Her búði Niels Skaale.

Húsini hjá Niels Skaale stóðu har sum handilin hjá Katrinu Christiansen nú er í Bringsnagøtu.

Mamma William Heinesen, Caroline, hon var abbadóttir gamla Restorff, skrivaði í sínum endurminningum um hesi hús:

Mine første erindringer knytter sig til det gamle Skaalehus. Det lå i Bringsnagøtu og havde i længst forsvunden tid været beboet af en badskjær. Siden blev det overtaget af en hosetager ved Den kgl. Handel. Han hed Niels Skaale, og han boede der sammen med en gammel husholderske, som blev kaldt Muffan. Efter Skaales død købte min bedstefar huset og mine forældre boede så der. Det var et hyggeligt hus med en stue og to små værelser. Stuen havde kornblåt papir på væggen. Udenfor var en lille have med stikkelsesbærbuske og kun ét træ, som blev kaldt "Paradistræet", jeg ved ikke hvorfor. Jeg husker dunkelt Muffan, da hun efter Skaales død boede hjemme hos bedstefader, hun var meget gammel og bar altid en blåstrikket bomuldskyse.

Nå, så blev Skaalehuset for lille og gammelt og blev revet ned. Det var i 1876, og jeg var da 3 år gammel. Der skulle bygges et større hus på samme sted, og vi flyttede så over til bedstefar, mens byggeriet stod på.

Nýggju húsini gjørdist so núverandi handil hjá Katrinu Christiansen, har William Heinesen seinni varð føddur.

Sum kunnugt arbeiddi Niels Skaale í kongaliga einahandlinum sum hosutakari. Í hesi frálíku tekningini hjá Edward Fuglø í Søgu Okkara verður lýst, tá vørur vórðu skipaðar upp í Tinganesi. Stórir partur av vørunum vóru hosur.

Um Niels kann annars sigast, at hann var ættaður av Skála. Foreldrini vóru Niclas Poulsen, sum var 78 ár við fólkataljingini í 1801 og konuna Agnesse Hansdatter, sum var 63 ár. Sjálvur var Niels Niclassen, sum hann tá kallaðist, 18 ár, so hann hevur átt gomul foreldur.

Í fólkataljingini í 1850 býr í húsi nr. 16 í Havn Niels Niclassen, Skaale, 67 ár, við heitinum Handelsbetjent. Kona hansara var Birgitte Olesdatter, 70 ár, ættað úr Tjørnuvík. Arbeidsgentan var Susanne Rasmussen, 57 ára gomul og ógift. Hon var dóttir Elsebeth Jacobsdatter og Rasmus Johanesen, hvørs starvsheiti var "afskediget Soldat".

Niels átti ein 2 ára eldri beiggja, sum kallaðist Nicolai, og sum eisini flutti til Havnar og hann arbeiddi sum Handelsdrager. Kona hansara, sum var 18 ára yngri, æt Christiane Christiansdatter og var av Glyvrum. Tey áttu í 1850 seks børn: Christiane, Niclas, Hans Johannes, Christian, Agnes, og Jacob Claus Conrad, vanligi nevndur Conrad.

Í hvussu er gjørdist Conrad Nicolajsen ættarfaðir til sera kend havnarfólk. Conrad var pápi Tom og Niklóa, sum m.a. vóru kendir sum fergumenn. Niklói var m.a. pápi Óla Kristian sum stovnaði Skálábúðina. Hann var eisini pápi Sjúrð Skále, e., sum er ein kend havnarmynd, 90 ára gamal. Tom var m.a. pápi til Sigfred Skaale, sum var borgmeistari í Havn í fleiri ár. Tom var eisini ættarfaðir hjá Dulafamiljuni og ein fyrrverandi løgmann, Jógvan Sundstein.

Hvussu ofta hava skip brúk fyri at ringja til lækna?

Í samband við eini kortlegging av, hvussu ofta skip hava brúk fyri at ringja til lækna er FF biðið um kannar tørvin. Tí verður í komandi døgum sent reiðarum eitt spurnaðarblað, sum teir verða bidnir um at leggja umborð, við fylgjandi spurningum:

- Hvussu ofta eru skaðar árliga, sum krevja læknahjálp?
- Hvussu ofta verður árliga ringt til Landssjúkrahúsið (LS) um læknahjálp.
- Hvussu verður tænaustøðið á LS til skipini mett av teimum sum hava brúk fyri tí?
- Hvussu ofta verður árliga ringt til kommunulækna?
- Hvussu ofta verður árliga ringt til MSSÍ?
- Hvussu verður tænaustøðið á MSSÍ mett?
- Vilja skip vanliga heldur nýta telefon ella pc í sambandi við læknahjálp.

Ætlanin er at gera tørvin upp hvør sær fyri vaktarskip, trolarar, línuskip, útróðrarbátar og ferðamannaskip. Tað ber eisini til at ringja tøluni inn til FF, tlf. 31 1569, senda teir við fax 31 87 69 ella teldupost: fo-fisk@post.olivant.fo

Vónandi kunnu vit frætta aftur frá flest møguligum, tá hetta vil bota um trygdina hjá teimum, sum eru á sjónum.

Landsfundur 30. desember 2002

Í ár verður landsfundur Føroya Fiskimannafelags mánadagin 30. desember í Norðurlandahúsinum.

Byrjað verður kl. 10, og skráin verður tann vanligi til ein landsfund, ársfrágreiðing, roknskapur v.m. Gestur á fundinum verður Óli Hans Hammer Olsen, stjóri á Skipaefirlitinum. Hetta gevur fiski- og sjómenn-

um møguleika fyri at hitta "rætta mannin" hvat trygd á sjónum viðvíkir. Umleið á miðdegi verður ein góður bitur.

Landsfundurin er skipaður av sóknarformonnum og øðrum umboðum fyri sóknirnar, men allir fiski- og sjómenn eru vælkomnir á fundin, og vóna vit at síggja so nógvar sum gjørligt.

FØROYA BANKI lækkar rentuna

Seinastu altjóða rentulækkingarnar hava havt við sær metlágt rentustig á danska peningamarknaðinum. Sum avleiðing av hesum fer FØROYA BANKI við gildi frá 15. november 2002 at javna rentustig síni.

Rentustigini á flestu innlánunum við uppsøgn lækka við ¼ pst. p.a., tó undantikið eftirlønarparsparing, sum lækkar við ½ pst. p.a., meðan rentustigini á bústaðarlánunum við 1. veðrætti og einstøkum øðrum útlánunum lækka við ⅛ pst. p.a.

FØROYA BANKI

Reingerð umborð?

Rustloysari

S1 extra

Línuvask

H79

KEMILUX

Á Hjalla • Tel 31 08 33 • Fax 31 09 33

Innandura fót bólt-kapping fyri sjómenn

Aftur í ár verður skipað fyri innandura kapping í fót bólti fyri sjómenn í Klaksvík. Kappingin verður **leygardagin 28. desember** í Kl-høllini.

Eftir kappingina verður borðhald í skúlaheiminum í Klaksvík.

Eins og undafarin ár er lutøku-gjaldið sett til kr. 1.000,- fyri hvørt liðið, og kunnu 8 persónar luttaka á hvørjum liði.

Heitt verður á manningarnar um at boða frá lutøku **ikki seinni enn 15/12** á telefon 217739 ella fax 457611. Eisini kann teldu-

post adressan: palli@chr-i-grotinum.fo brúkast.

Myndirnar hjá Rógva frá "S

Vit hava seinasu bløðini havt frásøgn um hendingina í 1982, tá "Sigurfari" bjargaði stóran part av manningini á russiska skipinum "Mechanik Tarasov", - tíverri teir flestu av teimum sum lík.

Ein av manngingini var tann tá 17 ára gamli Rógvi Johansen úr Vági, sum seinni gjørdist kendur súkkklari og myndamaður. Hann tók myndir á túrinum og eisini av hesi ógvusligu hending.

Hesar myndir vórðu, sum umtalað, sýndar fram á listaframsýning í Oslo í sambandi við útnorðurtíakið, sum var. Hendan framsýning varð stuðlað av Føroya Fiskimannafelagi.

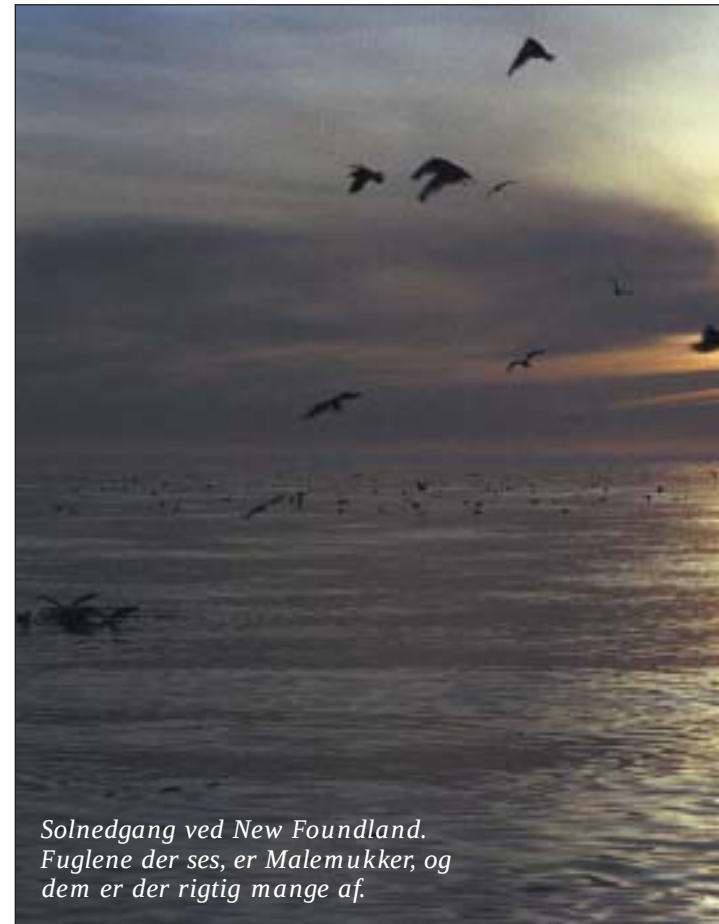
Hesar myndir mugu vera sera viðkomandi hjá fiskimonnum og hjá lesarum hjá FF-blaðnum, og verða tær endurgivnar.

Myndatekstirnir eru sum á framsýningini á donskum. Hetta vil eisini

geva møguleika fyri, at fleiri enn føroyingar kunnu fáa gleði av teimum.

Søsterskibet "Hans Erik" der drager fiskelinen op af havet. Man skimter manden der passer det hydrauliske spil og tager fisken indenborde med en krog.

Solnedgang ved New Foundland. Fuglene der ses, er Malemukker, og dem er der rigtig mange af.

Der var mange isbjerge i området, her er et billede af et, men det er ikke et af de største.

Vi var nød til at være meget opmærksomme på isbjerge, således at vi ikke sejlede på dem, derfor var det ikke unaturligt, at vi havde udkig på broen.

Ved fiskeri ved Labrador, var det almindeligt, at fiskeriet foregik i områder, hvor der var isbjerge. Det var mange gange et smukt syn at sejle blandt de flydende isblokke.

Her ses det første lig, der blev firet ned i gummiplåden. Ligene blev anbragt i en bære, lavet af et jernnet.

Her ses "Óli Martin" med to store torsk, der er fanget på Grand Bank, som er verdens største fiskebanke.

Vi fangede stort set kun torsk i den størrelse, men der var også mange helleflyndere.

Sigurfarinum"

Det eneste billede jeg har af nogle af de overlevende russiske søfolk. Jeg har valgt at tage billedet med, på trods af at det er noget uskarpt, men billedet har efter min mening en vis betydning i denne sammenhæng.

Man kan se, at den ene russer har en blodvædet forbindelse på hovedet, det kan skyldes, at vi i nogle tilfælde var nød til at bruge en bådshage for at få fat i de russiske søfolk der lå i det iskolde og stormfyldte hav!

Vi forsøgte at gemme ligene så godt vi kunne. På dette billede ses nogle af ligene ligge i en "pavn", der er en opskotning på dækket, hvor fisk midlertidig opbevares. Der blev lagt tomme sække og andet over dem, for at deres venner og kollegaer ikke skulle se dem!

Endnu en druknet russer, der er på vej ned i gummi-flåden, der er igennem samme "luge" vi redder dem.

Tre lig klar til at blive overført til Coast Guard skibet. Det var kraftige tove, fastgjort i gummi-flåden, der siden blev trukket imellem de to skibe.

Det canadiske Coast Guard skib, der kom ud for at hente de russiske søfolk. Det foregik i gummi-båd. Her er de på vej over til os for første gang.

Ligtransporten til gummi-flåden set indefra. Manden i det orange olietøj og med hue på hovedet er broderen til Ove Joensen, færingen der blev verdenskendt på at ro fra Nolsø til Langelinie, hvor han kyssede Den lille Havfrue.

Det russiske skib "Gigant". Ironisk nok står der på siden af skibet "rednings-skib".

Skibet kredsede langsomt og tæt rundt om os og det canadiske skib, i den tid overførelsen af de russiske søfolk fandt sted.

Sóknarformansval

Sum kunnugt hava vit val í Fiskimannafelagnum hvørt ár, soleiðis at vit triðja hvørt ár hava felagsformansval, sýsluformansval og sóknarformansval.

Í ár hava vit sóknarformansval. Um uppgávnar hjá sóknarformonnum sigur lóg felagsins:

Sóknarformenn Landið verður býtt í felagssóknir og skal bítast so, at lætt er hjá sóknarformanni at fara um í síni sókn. Í hvørji sókn verður valdur ein sóknarformaður við tveimum tiltaksmonnum. Hesi val kunnu vera munnlig, men skulu vera skrivlig, um nakar krevur hetta á fundinum.

Uppgáva sóknarformanna er, saman við tiltaksmonnum, at umboða felagið móttvegis limunum og at umboða limirnar móttvegis felagnum, men annars ger felagsstjórnin, í samráð við sóknarformenninar, gjøllari reglugerð fyrri arbeiði teirra.

Tær mest ítøkiligu uppgávnar hjá sóknarformonnum við tiltakslimum er at skipa fyrri uppstilling og val í hvørji sókn. Eisini umboða teir sóknirnar á landsfundi felagsins.

Valið skal fara fram, so tað er lokið 1. februar.

Val til Sjómannadeildina Samstundis sum val fer fram av sóknarformonnum, skal eisini veljast nevnd til Sjómannadeildina hjá Fiskimannafelag-

num. Um hetta sigur lóg felagsins:

Til at taka sær av áhugamálum hjá øðrum siglandi limum enn fiskimonnum hevur felagið eina serliga landsumfatandi Sjómannadeild. Eftir reglum, sum felgasstjórnin góðkennir, velja limirnar í Sjómannadeildini eina trímanna deildarnevnd við tveimum tiltaksmonnum, og skipar hon seg sjálf við deildarformanni og næstformanni.

Nevndin fyrri Sjómannadeildina skipar sjálf fyrri teimum seráhugamálum, sum hesin bólkur hevur, við øllum neyðugum stuðli frá felagsskrivstovuni og felagsstjórnini, og skal nærri reglugerð gerast hesum viðvíkjandi.

Limir í Sjómannadeildini luttaka á jøvnum føti við allar limir felagsins í sýslu- og felagsformansvali og rinda sama limagjald, tó so at nærri reglur verða gjørdar hesum viðvíkjandi.

Manningarnar umborð á teimum skipum, sum eru umfatað av farmasáttmálanum hjá Sjómannadeild FFs, hava møguleika at stilla upp til hetta val, og er fráboðan um hetta send umborð.

Freistin fyrri uppstilling er 15. desember, og sjálvt valið skal vera liðugt 1. februar 2003.

Fleiri fold

Vit ráðgeva um samsparing til eftirløn og ilagur í veiðisbrú. Endamálið er ávaksur.

 FØROYA SPARIKASSI
www.sparikassi.fo

Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari av FF-blaðnum fyrri bert 50 krónur um ársfjórðingin

Verður sent ópostað - vit gjalda postgjald

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

FF-blaðið - postsmoga 58 - FO-110 Tórshavn

Vit eru at hitta á tlf. 31 15 69
ella ff-blad@post.olivant.fo

Her er tann elsti núlivandi Skaale, Sjúrdur Skála, avmyndaður við gravsteinin hjá langabbabeiggjanum Niels Skaale. Sjúrdur er sonur Nikláa, sum var ein kendur "fergumaður" í Havn saman við beiggjanum Tom, sum var pápi Sigfred Skaale. Abbi Sjúrd var Conrad, og Conrad var sonur Nikláa beiggja Niels.

Sjúrdur er 90 ára gamal, hóast tað so avgjört ikki sæst á honum. Hóast sín høga aldur sæst Sjúrdur í býnum hvønn dag. Hann er stak skilagóður og fylgir væl við í samfelagsviðurskiptum, og hann hevur eisini sína meining um aktuel viðurskipti. Hann er javnan gestur í tinginum. Og hann bakkar ikki fyri at tala at, um hann heldur, at tað er ov lítið skil í!

Á gravsteininum hjá Niels Skaale stendur henda innskrift:

HER HVILER DET
FORKRENKELIGE AF

NIELS SKAALE

7.MARTS 1784-24.AUG. 1869
UDI FAST FORHAABNING FOR
JESU CHRIST FORSONINGS BLOD
LYKSALIG OPSTANDELSE
JESU CHRISTI NAADE
OG FRED VÆRE OG FORBLIVE
OVER OS ALLE SAMMEN

Tað finst neyvan nøkur mynd av Niels Skaale. Tað nærmasta vit koma honum er ein mynd av bróðursoninum Conrad Nicolajsen (1842-1916). Hann var ein av fyrstu postmonnunum í Føroyum. Og rutan hjá honum var ikki ein ruta í Havn. Hon gekk úr Tinganesi, inn í Eysturoynna og norð til Klaksvíkar!

Tað er ikki nógv, sum er eftir av gomlu Skálatrøð, men her er so ein teigur eftir, sum hevur fingið frið. Húsini á trønni eru eisini søgulig. Hetta er barndómsheimið hjá tí kenda rithøvundanum Jørgen Frants Jacobsen.

Men tann fyrsti sum búði her, var abbi hansara av sama navni, og sum er umrøddur í greinini hjá Oddvør Johansen. Húsini eru bygd í 1884. Jørgen Frands gjørdist heilt gamal, heili 98 ár. Ein sonur hansara var Klæmint, sum var pápi til Jørgen Frants, sum skrivaði Barbaru.

Í dag býr Súsanna Danielsen, løgtingsstjóri, her. Hon er dóttir Hellu hjá Dánjal Paula á Velbastað, og var hon systir Jørgen Frants.

Húsini liggja við Gr.Kambansgøtu, sum fyrr varð kallað Konradsbrekka eftir bróðursoni Niels Skaale. Og húsini høgrumegin bygdi Conrad Nicolajsen, og tí fekk brekkan hetta heitið. Eftirkomarar hjá Conrad búgva framvegis her. Í dag búgva Andrea og sonurin Jógvan á Dul her. Andrea er einkja eftir Grím á Dul, sum var sonur Agnas hjá Conrad.

Vildi hava eina heiðurliga jarðarferð

Jeg underskrevne Niels Skaale i Thorshavn har overladt til Hr. Kjøbmand M. C. Restorff efter Skjødet af..... min Trøe tillige med de derpaa staaende Bygninger paa den ufravigelige Betingelse, at Hr. Restorff fra Nu af skal foreskaffe mig og min Tjenestepige Susanne Rasmusdatter med alt, hvad vi behøve, det være sig af hvad Navn nævnes kan, indtil min og min Tjenestepiges Død, og efter vores Død lade os anstændig begrave.

Dette er min sande og alvorlige Vilie, bekræfter jeg med min egen Underskrift og for trykt Seigl.

Thorshavn, den.....
N. Skaale.

Gravsteinurin sum kemur upp fyri inngongdina hjá Havnar Kirkju, og sum her sæst aftanífrá, er tann hjá Niels Skaale. Sum tað sæst, hevur gamli Restorff til "punkt og prikke" hildið sína avtalu um, at lata hann og arbeiðskonuna "efter vores død lade os anstændig begrave". Tó vita vit ikki, hvar hon er grivin. Hon doyði nógv ár seinni og er helst grivin í "gamla" kirkjugarði. Niels hevur so avgjört fingið heiðursplássið í kirkjugarðinum beint frammanfyri sjálva inngongdina til kirkjuna.

Tað vísir seg, at verfaðir M.C. Restorff doyði ein mánað eftir, at henda avtalan er gjørd. Hann kundi saktans latið verfaðirin fáa tað plássið, sum Niels Skaale seinni fekk. Kona Restorff doyði eisini áðrenn Niels, so hetta skuldi verið enn meira nærliggjandi við henni. Men helst hevur avtalan verið í huganum hjá M.C. Restorff, tá avgjört varð, hvar verfaðirin og seinni konan skuldi jarðast. Og er hetta ein sera vøkur søga og sigur ikki so lítið um henda mann.

Hesir triggir gravsteinarnir frammanfyri inngongdina til Havnar Kirkju umboða hvør í sær eina áhugaverda søgu. Longst burtur (myndin í horninum) er gravsteinurin hjá verfaðir gamla Restorff Poul Andreas Jacobsen, sum er umrøddur í greinini hjá Oddvør. Hann var føddur 29. september 1782 og doyði 13. november 1862.

Í miðuni er tað Niels Skaale, sum er umrøddur aðrastaðni, og næst honum er tað Else Jacobine Restorff, kona gamla Restorff, sum var fødd 4. mars 1813 og sum doyði 4. november 1867.

Gamli Restorff

Í sambandi við umrøðuna av Niels Skaale er vert eisini at geva eina nærri lýsing av "Gamla Restorff". Hesa lýsingina hava vit tikið úr 50 ára ritinum hjá Hotel Hafnia, sum er skrivað av Johan Restorff og Arnstein Niclassen.

Broytingartíðin, eftir at Hin kgl. Einahandilin helt uppat í 1856, má tað hava kenst sum ein sonn vārflóð av møguleikum og avbjóðingum fyri borgarar býarins, bæði fyri tey, sum fingi onkra vinnu í lag, og tey sum av hesum fingi lönandi arbeiði og vørur til keyps. Vit lata orðið yvir til William Heinesen eina løtu:

Med frihandelens indførelse og den deraf følgende næsten tusindårige isolations ophør begyndte for Thorshavn den store forvandringsproces, vi endnu i dag står midt i. Portene blev slået op på vidt gab til den moderne tid med dens handel, skibsfart og tekniske fremskridt. Inde i Den kgl. Handels forladte Bygninger på Tingnæs rykkede en hamborgsk købmand, mens monopolhandelens annexbygninger i bunden af Vestervåg overtoges af en københavnsk bagermester, som her grundlagde en af øernes største klipfiskeproducerende virksomheder.

Til bager Restorffs blomstrende handel knyttedes efterhånden en stor fiskeflåde, herunder to koffardiskonnerter og talrige mindre fartøjer til brug for den hjemlige kystfart.

I Restorffs virksomhed, der efterhånden blev landsomfattende, fik en stab af nye købmænd deres uddannelse og slog sig ned som selvstændigt handlende eller filialbestyrere på bygderne.

Om "Gamle Restorff", denne Aladdin af en bagersvend, der nød ry for sit bramfri sindelag og sin almindelige rundhåndethed såvel for sin sproglige opfindsomhed, florerer der endnu i dag mange anekdoter."

"Gamli Restorff" var ommubeiggi kenda danska sjónleikaran Poul Reumert. Hann kom til

Før-

oyar í 1848, 32 ára gamal. Hann doyði í 1897 81 ára gamal. Tá hann gjørdist 80 ár, varð hann eisini heiðurborgari í Tórshavn. Eitt heiti sum bert er fallið einum øðrum havnarmanni í lut, nevniliga langabbasoninum William Heinesen.

Mamma Williams, Carolina Heinesen (1872-1945) greiðir eitt nú eina staðni frá um abba sín, Gamla Restorff, at hann, sum sjálvur hevði arbeitt seg upp frá smáum kor-

M. C. Restorff, Gamli Restorff. Hann kom til Føroya í 1848 sum bakari í Kongiliga Handlinum. Restorffsvirkið varð stovnst í 1856 við kapitali frá føroyskum bóndum. Virkið hevði 30 úthandlar, hópin av fiskiførurum, fleiri innanoyggja vøruskip, 2 koffardiskonnerter til uttanlandssigling og 17 bygningar í Havn.

Konan æt Else Jacobine Jacobsen, ið hevði pápa úr Havn, skómakaran Poul Andreas Jacobsen. Tey áttu 5 børn á lívi og fingi 25 barnabørn.

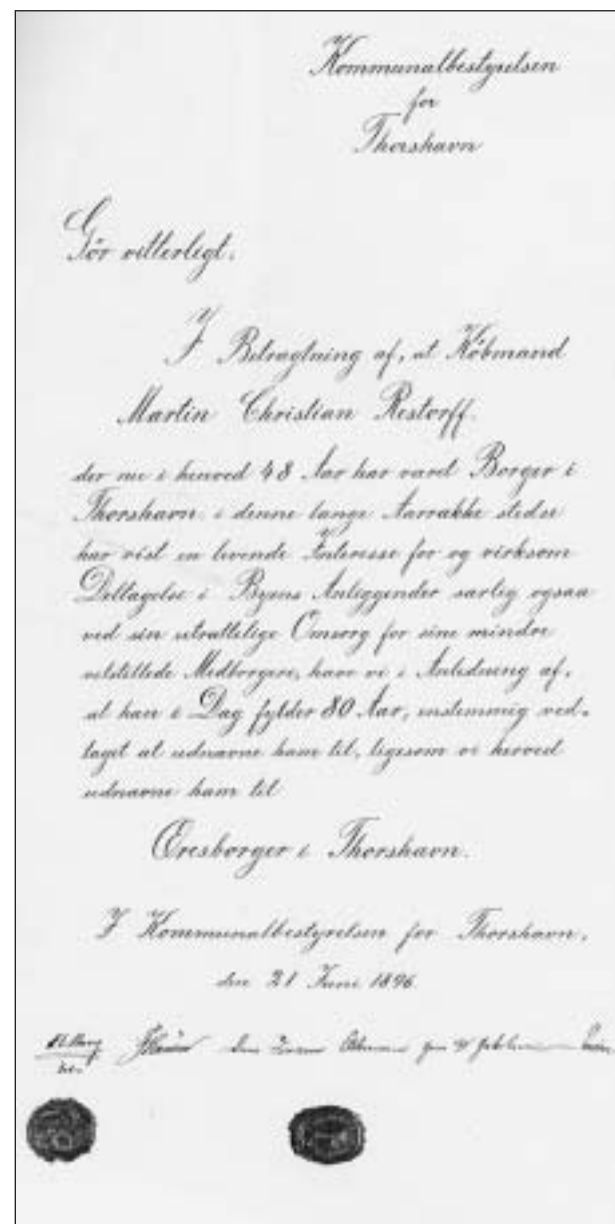
Her kann verða skoytt uppí, at ein beiggi Elsu Jacobinu, nevndur Jørgen Frands Jacobsen, sum var skómakarameistari í Østergaade í Keypmannahavn flutti í 1877 til Føroya sum landsins fyrsti professionelli skómakari. Hann var tvær ferðir giftur við tveimum systurum og fekk 8 børn, av hesum búsettust 4 í Havn. Fekk sum frá leið 17 abbabørn, og eitt av hesum var tann kendi rithøvundin av sama navni.

um, hevði eitt serstakt hjartalag fyri teimum fá-tæku og teim minni mentu. Tá ið tey komu í handilin at keypa eitt breyð, so fingi tey sum oftast eitt breyð eyka heim við ókeypis. Til høgtíðir plagdi hann at fylla allan bryggiketilin við ræstum kjøti, sum hann fekk frá bóndum í Suðurstreymoy og bjóðaði so hvørjum sum vildi inn at eta seg mettan av røstum kjøti og súpan.

Carolina stóð sjálv sum

ung í bakarabúðini hjá abbanum, sum øðrumegin kravdi, at alt var reint og ordiligt, og sum als ikki dámdi, at nakar gekk fyri einki. Men hinvegin, tá hon hvønn mánadag taldi vørugoymsluna upp, ja, so restaði sjálvsagt altíð í, tí abbin altíð og stund, gav einum ella øðrum eitt breyð her og eina kaku har burturav, og tað uttan at skriva nakað upp.

Men harafturímóti tók hann tað sera skemtligt,

Heiðursbrævið sum M. C. Restorff fekk á sínum 80 ára degi.

um vørugoymslan ikki stemmaði, men flenti bara enn hjartaligari, tess meira var, sum manglaði í.

Her skal verða skoytt uppí, at mamma William Heinesen, Carolina, skrivaði nakrar endurminningar úr gomlu Havnini, har sovæl Niels Skaale og abbi hennara "Gamli Restorff" eru umrøddir umframt nógvir aðrir "originalar" í Havn. Hennara frásøgn varð prentað í jólablaðnum "Jólastjörn-

an", sum Petur Háberg gav út fyri nógvum árum síðan. Frásøgnin var prýdd við stuttligum tekningum hjá William. Vit fara í komandi bløðum at endurgeva hesa frásøgn.

Húsini hjá Gamla Restorff við Áarvegin, har Hotel Hafnia er nú. Tey vórðu tikin niður í 1904.

Nú ert tú skipari

Áður mátti tú passa tær legir. Tú skuldi duga ferðasetlanina og mátti bíða í longum bílreðum í Vestmanna ella við Oyrarglóg. Og hóast skiparin á SAM dugði síni ting, so kendi tú teg ikki altíð tryggan í ringum veðri. Nú ert tú skipari. Við Vágatunnlinum sleppur tú undan

bílræð, ferðasetlan og rullí. Tú ræður fyrri, nær tú kemur og fert. Og so er tað so nógv skjótari eisini. Hígar til hava fólk sett tveir tímar av til túrin millum Sørvág og Havn. Við undirsjóvartunnlinum verður flutningsfólin undir ein tíma. Vágatunnlin letur upp 10. desember.

Minst til Kubban

Ferðast tú ofta um Vestmanna-sund, loysir tað seg at tekna haldi, tí tá fært tú 40 % í avslátt. Tú fært ein kubba at seta í for-rútin og kanst koyra ígjøgnum uttan at gjalda hvarja ferð. Kubbin/haldi kann teknast umleið 14 dagar, áðrenn vit opna. Lýst verður í blaðunum.

Prísir

Prísur¹⁷ 5 klipp¹⁸ 20 klipp¹⁹

Akfør	undir 6 m	250,-	1.000,-	3.000,-
Akfør	6 - 12,4 m	1.440,-	5.760,-	17.280,-
Akfør	yvir 12,4 m	2.160,-	8.640,-	25.920,-

Ferðafólk/ portaradstútur krakkar/veisimur

ókeypís

Prísur (1) er fyrri ein túr (báðar vegir) uttan hald
5 klipp (2) er um tú tekur teg fyrri haldi við 5 túrum.
20 klipp (3) er um tú tekur teg fyrri haldi við 20 túrum.

Gevíð gætur prísurin er fyrri báðar vegir (fram og aftur)

Deposittum fyrri kubban: 500,-

VÁGATUNNILIN

Vágatunnlinið pl. - Skansavegur 7 - P.O. Box 1010 - FO-100 Tórshavn - Færø Islands - Tel +298 350 200 - Fax +298 350 201
www.vagatunnlini.fo

Grønlandstíðindi

frá Kára við Stein

Tann 22. oktober landaði "Louise L" gott 20 tons av jákupsskel; hendan túrin hava teir fingið 980 kg av lidnari vøru niður um dagin - ein avbera góður túrur hjá teimum.

23. oktober kom "Nanok Trawl" inn at leggja nakað upp. Teir skulu ikki gera túrin lidnan fyrr enn 4. november. Teir lögdu 176 tons upp og fóru út aftur sama kvøldið.

"Aldan" var inni í Nuuk við motortrupul-

leikum. Teir kundu bara sigla við hálvari ferð. Teir triggjar dagarnar, teir vóru úti, fingi teir 1 tons upp á dagin av lidnari vøru.

"Regina C" var inni í Sisimiut og legði nakað av rækjum upp. Skipari er Gunnar Nolsø; teir høvdu 530 tons inni, sum teir høvdu fiskað í 19 dagar. Teir hava fiskað gott 1.000 tons í 40 dagar.

4. november sluttaði "Nanok Trawl" túrin av - sum omanfyri nevnt. Teir byrjaðu

túr tann 2. oktober og hava gott 600 tons tilsamans.

5. november kom kavarok við nógvum vindi. Nakað av kava kom niður, men ikki nøkur mongd. Nú fáa smábátar og jollur heilt nógvan svartfugl; tað skuldi nokk nakað av vindi og kavaroki til fyrri at fáa fuglin inn at landi.

7. november lá ein skotskur trolari her. Hann eitur "Victory" og er frá Buckie; hann er leigaður av Royal Greenland - tað sama sum íslendski trolarin "Ingimundur" - at fiska rækjur til verksmiðjurnar her. Trolarin er bert 4 ára gamal - ein snotuligur skrokkur at síggja til.

9. november lá ein stórus kanadiskur trolari her. Hann eitur "Mersey Phoenix" og er úr Liverpool N.S. Teir vóru inni við einum manni og skuldu hava onkran deil út við. Skiparin er norskur, og hann greiddi mær frá, at skipið er nýtt, og teir kunnu framleiða 60 tons um døgnið, men teir vóru bara komnir uppá 40 tons um døgnið enn. Tað vóru onkrar sjúkur umborð, sum tað plagar at vera við

nýggjum skipum. Hetta var annar túrur-in hjá teimum; tann fyrri varði í 35 dagar, og teir landaðu 760 tons. Tað var hann væl nøgdur við. Teir fóru út aftur beinanvegin.

18. november um morgunin kom "Louise L" inn at landa knøpp 20 tons av jákupsskel. Teir fóru út tann 25. oktober, so hetta var ein góður túrur. Teir mistu 2 dagar orsakað av ringum veðri.

Annars frættist í grønlandsku TV-avísini, at rækjukvotan fyri 2002 er uppá 85.000 tons, men fyri 2003 er kvotan hækkað við 15.000 tons til 100.000 tons. Ein biologur, sum eitur Carsten Hvingel, sigur - við fremstafingri á lofti - at hetta skal takast við fyrivarni fram í tíðina.

Skotski trolarin
"Victory"

Wellejus var í nýggju Kristnastovu

Í umrøðuni av Wellejus á síðu 18 í seinasta FF blaði vóru nakrar smáar mis-skiljingar.

Wellejus helt ikki til í gomlu Kristnastovu. Hann helt til í nýggju Kristnastovu, og tað vóru ikki battarí, men akkumulatorar sum fólk minnst, vóru sendir við mjólkarbátunum.

Hendan hugnaliga myndin vekir minnir um gamlar dagar. Gamla Kristnastova er aftanfyrri t.h. fyri Wellejus, t.v.s. nýggju Kristnastovu, á myndini.

Kanadiski trolarin "Mersey Phoenix"

Línubustir og goggar

Hondbundin færeysk línubust og hondgjørdir goggar

Bustimar eru royndar umborð á færeyskum línuskipum við góðum úrslitið. Tær halda væl betri og fara betri við línuni.

Verða sendar um alt landið

Bílegging:
tlf: 424034 - 423002 - fartlf: 213317

Fløttislið
(limur í Føroya Blindafelag)

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn - Føroye Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

we make fishing more profitable

Vit framleiða og umvæla oll sløg av trolum, so sum:
 ■ Rækjutrol ■ Botntrol ■ Flóttitrol ■ Semipelagisk trol

Vit framleiða og umvæla snurpunótir til:
 ■ Lodnu ■ Makrel ■ Sild

Vit framleiða og umvæla nótir til alivinnuna umframt:
 • Vaska og impregnera nótir
 • Levera kompletar fortoyningar, akker, tog o.a.

Annars hava vit alla útgerð til trol, nótir og alivinnuna

VÓNIN LTD.

Høvuðsskrivstova:
 Vónin P/F
 Bakkavegur 22
 530 Fuglafjørður
 Telefon 444 246
 Telefax 444 579
 www.vonin.com

Tórshavn:
 Álaker
 Telefon 35 43 91
 Telefax 31 33 19

Míðvágur:
 Telefon 33 29 46

Jólapostur 2002

Jólapostur til grannalondini eigurat vera á posthúsi í Tórshavn ikki seinni enn:

	Flogpostur		Skipspostur	
	A-brøv	Pakkar	B-brøv	Pakkar
Bretland	18.12	13.12	05.12	05.12
Danmørk	18.12	13.12	12.12	12.12
Finnland	13.12	12.12	05.12	05.12
Grønland, Nuuk	12.12	09.12	21.11	21.11
Ísland	13.12	13.12	senda ikki við skipi	
Noreg	14.12	11.12	12.12*	05.12
Svøríki	18.12	13.12	12.12	12.12

* B-brøv til postnr. 8000-9999 í Noregi tó 05.12.

Upplýsingar um seinastu freistir til onnur lond eru at fáa á størstu posthúsunum, tlf 346000 og á www.post.fo. Tað er umráðandi fyri skjóta tollavgreiðslu í móttakaralondunum, at tollsøgnin er týðilig og fullfíggað.

Veðurlíkindi kunnu gera, at postur verður seinkaður - tí verður rátt til at senda hann í góðari tíð.

Innanlands
 Jólapostur til móttakarar í Føroyum eigur at vera latin inn í seinasta lagi hósdagin 19. desember.

Tilskriftarleysar sendingar til útberingar fyri jól
Seinasta freist fyri innlating:
 Til útberingar fyri vanligt postgjald: mánadagin 9. desember kl. 12.00.
 Til útberingar fyri hægri postgjald: mikudagin 11. desember kl. 12.00.

12. - 13. desember verða tilskriftarleysar sendingar bert bornar út, um hægri postgjald verður goldið. Frá og við 12. desember fram til jóla verður ikki tikið ímóti tilskriftarleysum sendingum.

Hækkaða postgjaldið fyri sendingar til útberingar 12. - 13. desember:
 Fyri sendingar upp í 100 g: 40 oyru eyka fyri hvørja.
 Fyri sendingar yvir 100 g: 60 oyru eyka fyri hvørja.

Postverk Føroya ynskir øllum viðskiftafólki eini gleðilig jól og eitt happadrúgt nýggjár

SKIPASMIÐJAN

Filtur
 Brennoljufiltur
 Sm. oljufiltur
 Luftfiltur
 Vatnfiltur

P/F Tórshavn Skipasmiðja
 Tlf: 44 11 55 - Fax: 44 11 25

P/F Skipasmiðjan á Skála
 Tlf: 44 11 55 - Fax: 44 11 25

24 tíma Vakt
 Út: 21 11 35

www.faroeystad.fo - E-mail: szie@faroeystad.fo

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnismissnýtarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkominn at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- avrúsan og viðgerð
- einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)
- samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)
- eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
 Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
 Tlf. 31 55 75

Viðvíkjandi útbúgving av trol- og nótamonnum

Herfyri setti Jákup Mikkelsen, løgtingsmaður so-ljóðandi munnligan fyrispurning til Annlis Bjarkhamar:

Hevur landsstýrismaðurin ætlanir at gera tað møguligt at útbúgva seg til trol- og nótamann?

Viðmerkingar

Rákið er soleiðis í dag, at flest øll fólk vilja hava eina útbúgving. Tað eru nógvir fyrimunir við at fáa prógv uppá, tað ein hevur lært, - bæði fyri arbeiðstakaran og arbeiðsgevaran.

Sum stóðan er í dag, arbeiða menn á trolvirkjum sum vanligir arbeiðsmenn. Tá teir duga at handfara trol og nótir, fáa teir kanska eina lønarhækking, men teir kunnu ikki fáa prógv uppá nakra útbúgving.

Tað verður lættari at fáa fólk at stóðast á trol- og nótavirkjum, tá tey hava útlit til at fáa útbúgving innan yrkið, í staðin fyri at verða vanligir arbeiðsmenn alt lívið.

Tað er eitt ynski frá vinnuni, at møguleiki verður at fáa eina handverkaraútbúgving innan trol- og nótt. Útbúgvingin kundi verið tilrættaløgd sum aðrar yrkisútbúgvingar, har eitt serfak var um trol- og nótt. Lærutíðin kundi hóskandi verið á trolarum, nótabátum og á trolvirkjum, soleiðis at teir læra at handfara fiskireiðskap, trol og nótir, meskar, bota og skera trol til, gera nótir og trol v.m.

Í Grønlandi er møguleiki at útbúgva seg sum trol- og nótamann (vodbinder). Grønlandska trol- og nótaútbúgvingin inniheldur m.a. undirvísing um, hvussu fiskireiðskapur háttar sær í sjónum, útgerð til fiskireiðskap, tilfarslæru, trol- og nótabinding, tulkning av reiðskapstekningum, faklig rokning, virkisbúskap og lóggávu innan lívfrøði og fiskivinnu.

Tað er ikki vist, at vit skulu eftirlíkna ti, sum onnur gera, men vit kunnu læra av øðrum.

Tað er vón mín, at landsstýrismaðurin tekur stig til at skapa karmarnar fyri eini trol- og nótaútbúgving, soleiðis at hetta handverk fær somu útbúgvingarmøguleikar og verður á sama stóði sum aðrar handverkaraútbúgvingar.

Á Løgtingi, tann 16. oktober 2002
Jákup Mikkelsen

Annalis Bjarkhamar svaraði, at hon helt hetta vera eitt gott hugskot og vildi fara víðari við málinum. So nú verður spennandi at síggja, hvat hendir framvyr í málinum.

Jákup Mikkelsen hevur reist ein sera viðkomandi spurning, og hetta skal hann ikki hava ótøkk fyri.

Her er Jákup avmyndaður, tá hann einsamallur var á valferð á Trøllanesi undan løgtingsvalinum. Atkvøður fekk hann neyvan nakrar, men hann fekk so drekka í hvørjum húsi. Í Innistovu fekk hann enn tá pannukøkur afturvið.

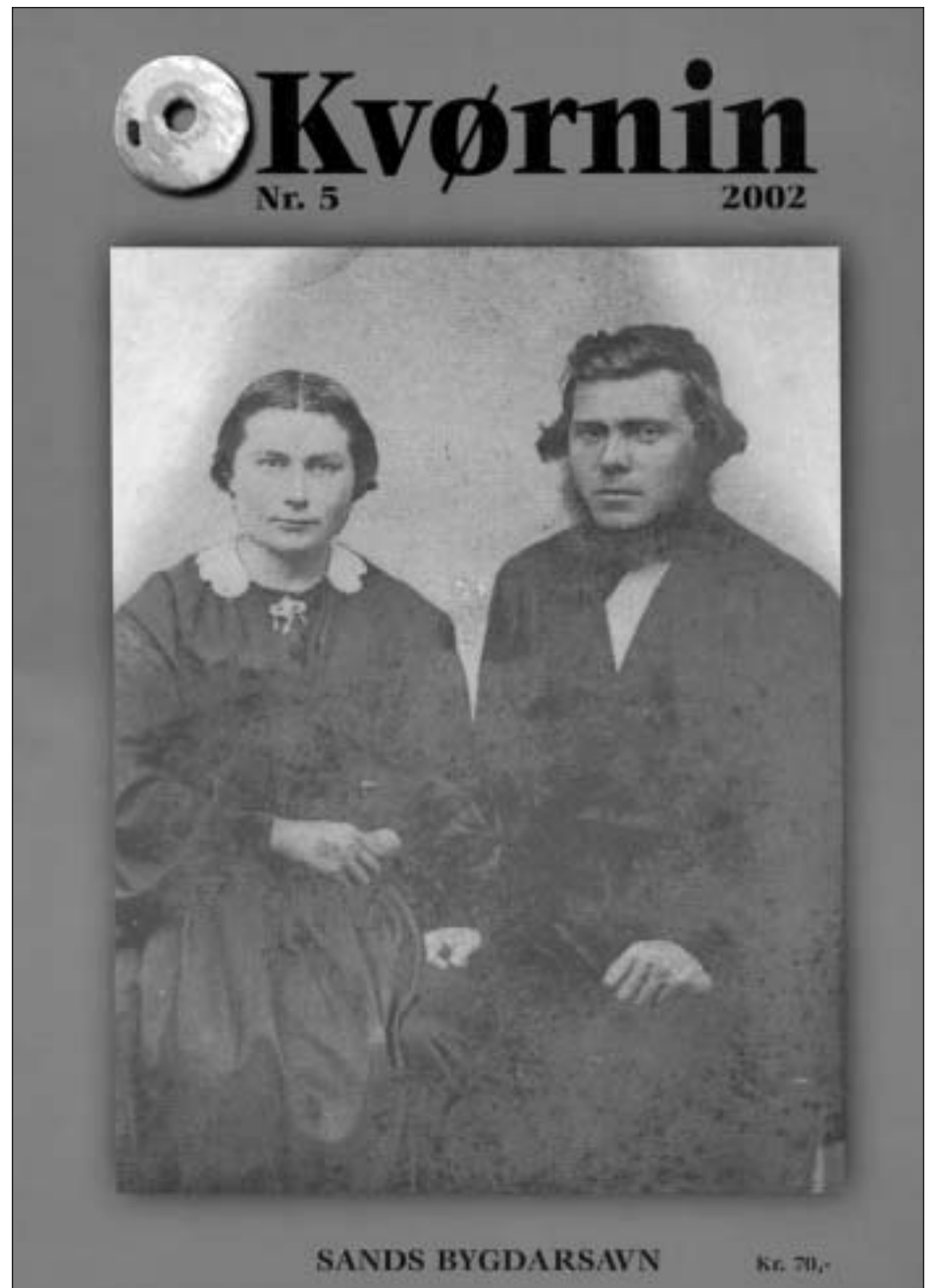
Kvørnin komin út aftur

Nú um dagarnar kom "Kvørnin" út við sínum fimta blaði. Blaðið verður útgivið av Sands Bygdarsavni, og tilfarið er søguligt og siðmenningarligt. Lagt til rættis hava Ólavur Clementsen, Marna Jacobsen og Julianna Joensen. Tann mest kendi av hesum er Ólavur, sum er kendur fyri at vita ein heilan hóp um søgu og ættir. Hann eigur eisini stóran part av blaðnum, og er hetta ein "framhaldssøga" um Skarvanes. Hóast lítil bygd, so er tað ikki hissini, hvat kann skrivast um tey fáu fólk, sum hava búð har. Ein slík bygdarsøga hevur sjálvsagt størstan áhugan hjá teimum, sum vara av, men tey eru heldur ikki so fá. Her eru eisini aðrar greinir, sum hava meira almennan áhuga, sum t.d. um neytagongu í Skúvoy, sum er skrivað av Sjúrdi Poulsen. Tað eru eisini ein hópur av myndum av fólki í Sandoyinni. Her skuldi kanska meira miðvíst verið nevnd eftirnøvnini hjá fólkunum á myndunum. Hetta hevði gjørt tað eitt sindur lættari at "eyðmerkt" tey.

Tann stuttligasta søgan er um ein fiskimann, kallaður Sigurd Poulsen (1882-1977). Hann var ikki bangin av sær, og hann tordi enn tá at seta sýslumannin uppá pláss. Hetta var óhoyrt tá í tíðini. Sýslumaðurin var jú sjálv "øvrigheitin", og henni skuldi ein bert vera undirgivin. Søgan er um, tá sýslumaðurin Johan Hendrik Schrøter (1842-1911) nærmast gjørdi seg sekan í embætismisbrúki, tá hann skar grindalínuna hjá Sigurdi í tvey. Sigurd legði á sýslumannin og segði, at "hatta var devil og nasvíst gjørt!" Hann varð drigin fyri rættin og fekk bót, stóra eftir tátíðar viðurskiftum. Sýslumaðurin fekk eisini eitt nefs, tí tað var als ikki heimild fyri hesum, sum hann hevði gjørt.

Hetta var júst eitt mál fyri Tingakross og stríðsmannin Kristin í Geil, sum ikki legði fingarnar ímillum í hesi sak. Hann var sjálvsagt í parti við fiskimanninum móti embætismanninum.

Ein drongur, sum 22 ára gamal torir at seta sýslumannin uppá pláss, hevur sjálvsagt eisini gjørt seg galdandi seinni í lívinum. Hann kom á ting og

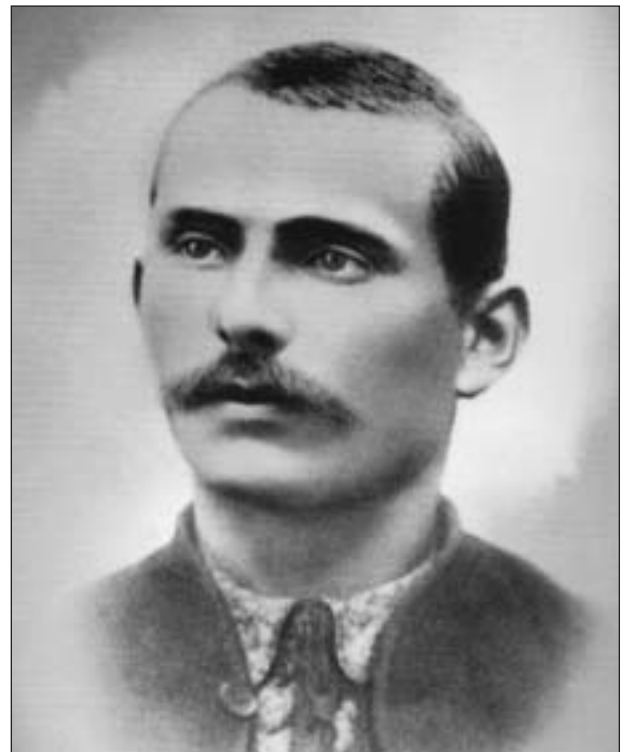
Á permuni sæst Kristin (1847-1943), sum var fyrsta barnið, sum var føtt á Fjallinum á Skarvanesi. Hon giftist við Hanusi í Búð (1837-1911) á Skarvanesi.

kommunu, har hann var formaður, og hann var eisini talsmaður fyri arbeiðsfelagar í verkfalli. Kanska hevur Sandoyggjin verið ov lítil fyri hann.

Vit koma kanska seinni at hoyra meira frá Sigurdi.

Tað er okkara roynd, at fólk hava stóran áhuga fyri at lesa slíkt tilfar, sum her er talan um. Fleiri og fleiri hava ans fyri korinum hjá okkara forfedrum, sum lögdu grundarlagið fyri verandi vælferðarsamfelagnum. Og eitt slíkt tíðarrit kann bert stuðla hesum áhuga.

Tí vilja vit geva Kvørnini besta viðmæli.

Sigurd Poulsen gjørdist 95 ára gamal. Sum 22 ára gamal gav hann sýslumanninum av grovfílini, so at hann endaði í rættinum.

Málið um eygleiðarar:

Eingin lögfrøði aftanfyri at nokta sjúkraviðbót

Tað seinasta, sum er hent í málinum um eygleiðarar við rækjuskipum, er at Fiskimálaráðið sigur seg hava avgjørt at broyta lógina um sjúkraviðbót, so hon eisini kann koma at galda fyri eygleiðarar. Hetta kann sjálvsagt skiljast sum ein vilji til loysn, um tað veruliga var nakar ivi um heimildina til at gjalda eygleiðarum hendan grundleggjandi rætt at fáa endurgjald fyri sjúku. Men Føroya Fiskimannafelag hevur boðað frá, at so leingi felagið ikki hevur fingið aðrar lögfrøðisligar grundgevingar enn tær, sum eru nevndar í brævinum frá Fiskimálaráðnum, kann felagið als ikki góðkenna, at tað skal vera neyðugt við nakrari lógarbroying fyri at fáa hetta mál loyst beinanvegin. Vit meta, at heimildin liggur fult í verandi lóg.

Fiskimálaráðið vísir í brævi sum lögfrøðisliga grundgeving at nokta eygleiðarum sjúkraviðbót, til §§ 1 í lógunum um sjúkratrygd og minstuløn/dagstudning.

Púra greið heimild
Taka vit lógina um sjúkraviðbót ljóðar § 1 soleiðis:

§ 1. Við tí endamáli at tryggja inntøkur fiskimanna í samband við sjúku ella skaða, verður landsstýrinum heimilað at útgjalda sjúkratrygd til persónar, sum eru undir skipanini við minstuløn.

Og taka vit lógina um minstuløn og dagstudning, ljóðar tann relevanti parturin av § 1 soleiðis:

§ 1. Inntøkutrygd, sambært hesi lóg, verður veitt fiskimonnum við bústaði í Føroyum, sum:
1) eru mynstraðir við fiskiskipi, sum er 30 tons ella størri og skrásett í Føroyum,

Eygleiðararnir uppfylla hesar treytir til fulnar, og tað gera teir við at mynstara uppá ein galdandi sáttmála.

Afturat hesum verður ásett seinni í lógini um inntøkutrygd:

Stk. 4. Fiskimenn skulu, fyri at koma undir inntøkutrygdarskipanina, sambært hesi lóg, verða løntir samsvarandi galdandi sáttmálum á økinum.

Hendan treytin er eisini uppfyllt í hesum málunum, tá menn fáa avrokning samb. sáttmálan + eykaviðbót.

Tað er ringt at síggja, hvørja grundgeving Fiskimálaráðið kann hava fyri at nokta eygleiðarum sjúkraviðbót.

Hvat merkir javnbjóðis? Tann einasta grundgevingin kundi verið, at eygleiðarin ikki var eins væl mynstraður og hinir umborð, tí hann er settur í teigin "javnbjóðis manning". Men sum tað skilst á brævinum, so er tað eftir boðum frá Fiskimálaráðnum, at eyðleiðarin er mynstraður sum "javnbjóðis manning". Hetta er væl saktans fyri at undirstrika mótvegis útheiminum, at hann hevur serstøðu umborð. Hetta er gjørt fyri at verja áhugamálini hjá Fiskimálaráðnum. Men at hetta skal brúkast sum undanførsla fyri at nokta eygleiðarum somu rættindi sum hinir umborð vísir ein hugburð, sum vit als ikki kunnu góðkenna.

Tulkingin er tann sama sum um tað mótsatta var sagt.

Tað er heldur ikki grundarlag fyri hesum hugburði. Samb. móður-málsorðabókina merkir "javnbjóðis": "við sama rætti, á jøvnum føti". Og er hetta so greitt, sum tað kann vera. Og soleiðis skilja vit og Reiðarafelagið eisini hetta fyrbrigdi. Men Fiskimálaráðið tulkar lógina, sum um tað stóð tað mótsatta nevnliga "ikki javnbjóðis". Tað skuldi verið rættiliga innlýsandi, at tað ber ikki til at tulka eina lóg eins,uttan mun um hon er orðað á ein hátt ella beint mótsatt.

Vit duga ikki at skilja, at tað skal hava nakað við hendan spurningin at gera, um eygleiðarin hevur arbeiðsskyldu ella ikki. Men tað er heilt greitt, at ein stuðul til reiðaran sum svarar til inntøkutrygdina, sum hann so skal rinda aftur til eygleiðaran, vil í hvussu er ikki vera nóg mikið av løn til ein eygleiðara. Tí má hann fáa meira enn hetta, og tað fær hann samb. sáttmálan.

Málið er lætt at loysa Um Fiskimálaráðið ikki hevur onnur sjónarmið enn tey, sum eru førd fram, so er fyri okkum

eingin ivi um, at eygleiðarar eiga fullan rætt til sjúkraviðbót samb. galdandi lóg.

Vit vilja tískil ikki lata okkum lynda, at málið verður drigið út við eini

lóggávu, sum kann taka mánaðir.

Málið kann greiðast dag frá degi við at taka játtandi til orðanna í tí sakarmáli, sum er um hetta mál.

Vit hava eykalutir á goymslu og útvega teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

Tíðindaskriv frá Vestmanna Kirkjukóri og VÍF

Menn og kvinnur stíma til Vestmanna í maj 2003

Kvinnur til keyps- og sölustevnu 2.3. og 4. og menn til bátastevnu 14. maj.

Tað var festligt í Vestmanna í maj 2003, soleiðis ætla vit, at fólk skulu hugsa, tá majmánaður 2003 er at enda komin. Tí eftir ætlan verður nógv virkseimi í Vestmanna tá, har Kirkjukórið og VÍF fara at skipa fyri ymsum tiltøkum.

Kirkjukórið hevur ætlanir um at fara uttanlands á konsertferð, eftir væleydnaðu konsertferðina í Íslandi seinast summar. Hesaferð gongur leiðin til Álands við uml. 70 fólki í ferðalagnum.

Felags fyri Kirkjukórið og VÍF er, at tey umboða Vestmanna bygd ógvuliga væl. Kirkjukórið, ið er mannað við konufólki, hevur verið ógvuliga aktivt seinastu árin, og áhugin fyri at syngja í kórinum er stórur. Einar 40 konur og gentur manna kórið, ið er stjórnað av Erlu Olsen.

VÍF er eitt av stóru ítróttarfeløgnum

í landinum. VÍF hevur lið við í mestsum øllum hondbóltsdeildunum, umframt at barnadeildirnar í badminton eru væl mannaðar. Harafturat kemur so kappróðurin, har VÍF hevur 3 bátar, 10-, 6- og 4-mannafør. Ætlanin er at fáa nýtt 4-mannafar til komandi kappingarár. VÍF er eisini í ferð við at byggja nýtt kappróðrarneyst, ið varð innilokað í summáar.

Keyps- og sölustevnu (relaterað til børn, ung og kvinnur) Fyri at reka felagsskapir sum okkara fíggjarliga, er neyðugt at skipa fyri tiltøkum, ið kunnu kasta eitt sindur av sær. Í hesum sambandi verður farið undir keyps- og sölustevnu í Ítróttarhøllini í Vestmanna vikuskiftið 2. - 4. maj 2003. Hendan keyps- og sölustevnan er ætlað at verða eitt sindur øðrvísi

enn aðrar sölustevnur, við tað at hon skal relaterað til børn, ung og kvinnur, soleiðis at framsýnararnir fyri størsta partin verða teir, ið selja barna- og vónarklæðir, barnaútgærð, leikur, o.l., umframt at peningastovnar og tryggingar kunnu upplýsa um barna- og ungdomsuppsparingar og tryggingar. Eisini er ætlanin at skipa fyri tombola og matsølu v.m. hesar dagar.

Longu stórir áhugi fyri keyps- og sölustevnuni Í sambandi við keyps- og sölustevnuna, er longu stórir áhugi, men í næstum verður farið at senda handlur og fyrirkomulag innbjóðingar at vera við og kostnað fyri fermeturin, men av tí at vit neyvnan fara at finna øll, ið kundu hugsa sær at verið við, kunnu áhugað longu nú boða frá lutttøku, við at ringja til

Jógvan Sigurd Poulsen 264539 ella Birgir Waag Høgnesen á tlf. 221577

Bátastevnan "Kjalarvatn" Um hálvan maj verður so skipað fyri Bátastevnuni "Kjalarvatn" og Country dansi, ið eftir ætlan skal verða eitt árligt afturvendandi tiltak. Hendan stevnan, sum "Undirhúsið" skipaði fyri, saman við VÍF, varð roynd fyrstu ferð í maj í ár, og var hon sera væl eydnað.

Nógvar áheitanir eru komnar um at royna tiltakið aftur komandi ár, og er ætlanin at gera meira burtúrur hesaferð við at skipa fyri fleiri tiltøkum, soleiðis at tiltakið kemur at bera brá av eini bygdarstevnu, ið skal verða fyri øll, bæði bátaáhugað og onnur.

Meira verður at frætta um Bátastevnuna "Kjalarvatn" seinni.

J. Paturssonar gøta 18

Saxofon
Tlf. 31 68 08

Vit klippa eftir TÍNUM hendi

Bjargingarútgærð
á sjógvi og landi

Vit bjóða ið besta innan bjargingarútgærð, bjargingarvestar, eldlokkhútgærð, bjargingar og tryggingarútgærð. Umboð fyrri kendu danska merkið "Viking".

- Bjargingarútgærð
- Bjargingarnet
- Yfirflóðsladræktir
- Flóðdræktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarbrúsar
- Epirar/hoytrændar
- Radartranspondarar
- Eldlokkhjarar
- Eldlokkar
- Brúddræktir
- Umræðingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan
Havnarskáld 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tlf. 31 48 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibast@post.olvant.fo

Tær bestu og bílagastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radióútgærð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgærð	Furuno/Simrad/kaio
Navigatíons-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Navigatíons Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikations	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensorar og kabinett	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.
FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgærð til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

SELIR TÚ

skipa- ella
bátaútgærð?

So er FF-blaðið einasti holli boðberin, sum fer umboð á skipini - umvegis reiðaríni - hvønn útgávudag.

Gerð eina skilagóða lýsingaravtalu við okkum.

Tlf: 31 15 69
Fax: 31 87 69
T-post: ff-blaði@post.olvant.fo

Føroya størsta úrval av handskum

- Gummihandskar (t.d. Japan-handskar, Marygold og aðrar special handskar)
- PVC-handskar (Center Plast v.m.)
- Elingangshandskar (Latex gummi)
- Arbeiðshandskar (svínaskinn, oksahúð, o.a.)
- Svelthandskar
- Wirehandskar

Stórt úrval av flaka- og kryvlingar-knívum

Eisini fáast vælumtóktu knívhvessararnir

Heil- og smásøla
Pf. Herman Winther
Tlf: 361320 - 361620 - fax: 361158 - FO-240 Skopun

Skal skipið vaskast?

Tosið fyrst við EYSTUROYAR REINGERÐ

- Serkunnleiki innan vasking av aptering
- Vasking av maskinrúmi
- Reinsa teppi
- Bona gólv
- Reinsa koyggju og forheng
- Reinsa gamalt bonivoks
- Seyma nýggj forheng
- Útvega máttur, brúsurforheng, voksdúkar v.m.
- Brúsubakkar "Homequeen vinyl"
- Eisini leggja vit nýtt línoleum ella teppi á dárkið

.....

Eysturoyar Reingerð
Postboks 41 • FO-650 Tórshavn • tlf./fax: 44 89 88
fartlf: 22 53 50 • leidupostur: rch@post.olvant.fo

**vit hava...
...alt til línu- og
snellufiskiskap**

Vit senda um alt landið

- Svævlalínu frá 3,5 mm til 9 mm. Tygum avgera sjálvur, hvussu langt skal verða millum svævlarnar
- Stórt úrval av tøjum og húkum
- Eisini sjóklæðir frá innast til uttast

TEYMAVIRKIÐ PF
Heiðavegur
FO-620 Runavík
Tlf: 447285
Fax: 448244
Fartlf: 219412
T-postur: teymavir@post.olvant.fo

**Tosið tí altíð
fyrst við okkum!**

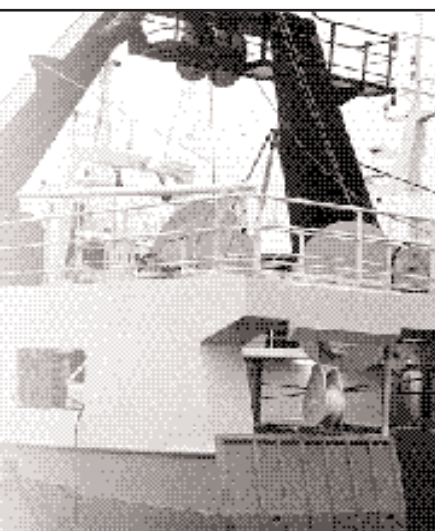
Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari av FF-blaðnum fyrst bert 50 krónur um ársfórðingin

Verður sent ókeypis - vit gjalda postgjöld

Navn: _____
Bústaður: _____
Bygd/býur: _____

FF blaðið • postboks 58 • FO-110 Tórshavn
Tlf: 31 45 69 - Fax: 31 87 69
T-postur: ff-blaði@post.olvant.fo

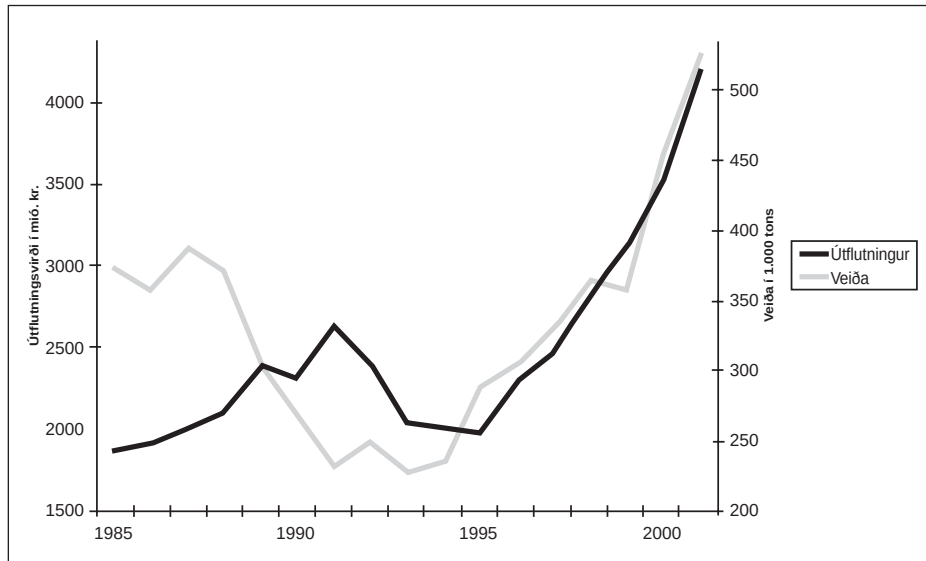
Gongdin í fiskiveiðini og útflutningsvirðinum

Frá vinnuhúsinum Føroyska heildarveiðan og útflutningsvirðið hava ongantíð verið so stór sum nú, men hóast tað, so bara javnvigar fíggarlóg-in fyri 2003.

Sum sæst á myndini, er heildarveiðan omanfyri tey 525.000 tonsini í 2001. Heildarveiðan hevur síðani 1994 víst eina stóra framgongd og liggur nú langt omanfyri veiðina í 80'unum. Og gongdin í útflutningsvirðinum stendur ikki aftanfyri gongdina í heildarveiðini. Í 2001 var útflutningsvirðið omanfyri tær 4 milliardirnar, sum er hægri enn nakrantíð.

Men hóast hesi tekin um búskaparlígan hákonjunktur, so sæst hetta ikki aftur á yvirskotinum á fíggarlógarruppskotinum fyri 2003. Har er stórt sæð einki yvirskot.

Amboðið til at fáa eina meira javna gongd í búskapinum er fíggarlógin. Við at leggja upp fyri í

góðum tíðum, tá privata vinnan gongur væl, eru pengar tøkir til at seta almennt virksemt í gongd, tá tíðirnar ikki er so góðar.

Tí tykist tað lægt, at fíggarlógarruppskotið fyri 2003 bara javnvigar. Tað eigur at vísa yvirskot.

Tað er tó ikki so, at góðu tíðirnar ikki síggjast á fíggarlógini síðstu ár-

ini. Inntøkurnar eru nógv hækkaðar, men útreiðslurnar eru eisini hækkaðar alt ov nógv. Eitt er vist, fyrr ella seinni kemur heildarveiðan at falla niður aftur á eitt meira náttúrligt støði, sum kanska er umleið 350.000 tons, sum eru næstan 200.000 tons minni enn í dag. Og forsagnirnar í ali-

vinnuni vísa eitt framleiðslufall komandi árini. Avleiðingin við ikki at hava tamarhald á landsins útreiðslunum í góðu tíðunum, kemur tí at merkja stórar sparingar á fíggarlógini.

Kennir nakar hesar?

Herfyri var Heri Simonsen úr Havn til fótbóltskapping í Týskland. Á vegnum heim aftur fór hann til Svøríkis at vitja ein gamlan vinmann hjá abba sínum Gunnari Gunnarsson, sum var væl kendur av fiskimonnum sum stjóri á Fiskivinnustovuni. Vinmaðurin Olov Anstad hevði verið í Føroyum í 1948, og hann hevði nógv forvitnisligar og stuttligar myndir, sum vit koma at frætta meira um seinni.

Ein av myndunum var hendan hugnaliga myndin úr Vágshotni. Spurningurin er nú: Kennir nakar fólkini á myndini. Hetta er heilt vist kend havnarfólk!

AGN

**sild
kúfiskur
makrelur
høgguslökkur**

hava dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

**STRENDUR · telefon: 447720
ella 448095 · fax: 448744**

SENT VERÐUR VIÐ STRANDFERÐSLUNI

**SKIPSTIMBUR
& APTERING**

**Vit átaka okkum alt arbeiði innan
skipstimbur og aptering, so sum
nýggja messu, brúgv ella lugar.**

**Fa. Skipstimbur
og aptering**

v/Jón Jacobsen · FO-470 Eiði · Tlf: 22 23 86

**Bjargingar-, neyð- og slækki-
útgørd til skip og bátar**

- Neyðrakettir & hondbluss
- Bjargingarvestar, -kransar og -línur
- Eldslökkjarar, tepplir og slangur
- PIONER plastbátar - nógv modell

*Vit útvega flest alla útgørd
uppá fyrispurning*

KAJ ANDREASEN & CO
Tel: 315600 · Fax: 318008

Haldið FF-blaðið

Framhaldandi stórt fall í ráfiskaprísunum

Fiskamarknaður Føroya hevur gjørt upp landingar og prísir fyri teir fyrstu trýggjar ársfjórðingarnar í 2002.

Víst verður til talvuna, sum talar fyri seg sjálva. Men vit síggja størsta prísfallið er á toski, og er tað heili 27%. Næststørsta fallið er á hýsu, her er tað 21%. Fyri hini fiskasløginu er gongdin hendan í prosentum:

Upsi	-	3%
Brosma	-	19%
Longa	-	12%
Kongafiskur	-	2%
Svartkalvi	+	2%
Havtaska	-	13%
Tunga og Reyðspr.	-	7%
Onnur	+	11%

Í miðal er lækkingin 16%. Men sigast skal, at fyri allar landingar er miðal-lækkingin heldur minni. Upsi, sum nærum heldur tørt, umboðar meira í heildarlandingunum enn í hesum yvirliti.

Sum tað sæst hevur Fiskamarknaðurin fingið eini 5.000 t.meira av fiski enn í fjør. Her er tað serliga toskur og hýsa, sum er økt. Men hendan øk-

ingin merkir, at samlaða minkingin í umsetningsvirði er ikki meira enn 6%.

Umsetningur á FMF -1. jan. - 31. okt. 2002 sammet við tilsv. í 2001

	Søla 2002			Søla 2001			Broyting		
	Tons	kr/kg	tkr	Tons	kr/kg	tkr	Tons	kr/kg	tkr
Toskur	21.249	13,34	283.437	16.529	18,23	301.361	4.720	-4,89	-17.924
Hýsa	11.363	11,09	126.010	8.650	14,05	121.521	2.713	-2,96	4.489
Upsi	7.314	4,70	34.389	7.595	4,85	36.836	-281	-0,15	-2.447
Brosma	1.413	6,28	8.880	1.696	7,77	13.182	-283	-1,49	-4.302
Longa	1.115	13,77	15.359	1.586	15,66	24.834	-471	-1,88	-9.475
Kongafiskur	863	9,09	7.848	2.027	9,27	18.785	-1.164	-0,17	-10.937
Svartkalvi	1.179	19,41	22.890	1.562	19,11	29.848	-383	0,31	-6.958
Havtaska	1.475	29,78	43.920	1.162	34,04	39.553	313	-4,26	4.367
Tunga & Reyðsprøka	1.452	19,08	27.710	641	20,49	13.131	811	-1,40	14.579
Onnur fiskasløg	1.518	16,28	24.715	2.356	14,69	34.609	-838	1,59	-9.894
Samantalt	48.941	12,16	595.158	43.804	14,47	633.660	5.137	-2,31	-38.502

Framhaldandi framgongd í Íslendsku fiskivinnuni

Meðan norska fiskivinnan er í stórum trupulleikum, sum vit skrivaðu um í síðstu viku, so gongur tað heilt øðrvísi í Íslandi. Uppgerð fyri fyrstu nýggju mánaðirnar í ár vísir, at íslendski útflutningurin í virði er vaksin við 11,7 prosentum í mun til sama tíðarskeið í fjør. Úr Íslandi verður mett, at góðu marknaðarprísirnir eru størsta orsøkin til vøksturinn.

Tað er serliga útflut-

ningurin av toski, sum gongur væl. Samlaða útflutningsvirðið á saltfiski er fallið nakað, men tað er m.a. hálað innaftur av feskum fiski.

Prísirnir á saltfiski hava verið ógvuliga høgir síðstu tvey árin. Niðurgongdin í bæði virði og nøgdum kemur tí ikki so óvart á, verður sagt úr Íslandi. Sum stóðan er nú, verður væntað at prísurin eisini kemur at falla næsta ár.

Samanlagt hevur Ísland higartil í ár útflutt saltfisk fyri eina knappa milliard DKK ímóti 1,2 milliardum DKK somu tíð í fjør. Hetta svarar til eina minking uppá 19 prosent. Saltfiskurin er tó framvegis størsta einkulta útflutningsvøra hjá Íslandi. Í nøgd fall útflutningurin á saltfiski frá 26.640 tons um til 23.844 tons.

Men myndin fyri útflutningi av feskum toskaflokum er ein heilt

onnur. Her er útflutningurin vaksin við 37 prosentum bæði í nøgd og virði. Samlaða nøgdin var fyrstu 9 mánaðirnar av árinum 5.163 tons svarandi til eitt virði uppá uml. 300 milliónir DKK.

Kelda: IntraFish

Vánaligur gróður í havinum órógvar frøðingar

Gróðurin í havinum við Føroyar hevur verið rættliga lítil í ár og batnar hann ikki skjótt, verða fiskastovnarir illa fyri komandi árin. Tað vísa kanningar, sum Fiskirannsóknarstovan hevur gjørt í summar.

Eilif Gaard, lívfrøðingur, hevur í summar kannað gróðurin undir Føroyum. Hann sigur, at talan er um eina ógvusliga minking í gróðrinum.

Tað, sum helst er mest ræðandi fyri fiskivinnuna, er at mynstrið í gróðri-

num er, at fleiri ár ganga, til vit aftur fáa nógvan gróður.

Gróðurkanningarnar, sum Fiskirannsóknarstovan hevur gjørt gjøgnum árin, skjalvátta at samband er millum gróður og livilíkindi hjá fiski.

Petur Steingrund, fiskifrøðingur, sigur, at longu nú síggja vit avleiðingar av vánaliga gróðrinum. Fiskurin leitar inn móti landi, og hann byrjar at blíva rak, tí føðin gongur undan.

Onnur bøn

Komi ríki títt. Matt. 6,10

Guðs ríki er ikki eitt ávíst geografiskt øki, sum kann málást upp í longd og breidd.

Var Guðs ríki eitt sjálvsagt ríki á fold, og høvdu menniskju sjálvsagt livað í tí, so hevði ikki verið neyðugt at biðið um, at tað skuldi komið, og at tað skuldi vaksið.

Guðs ríki er har, sum menniskju liva í lívs-sambandi við Guð, har sum hann fær útint sínar heilagu ætlanir við menniskjum.

Komi ríki títt. Soleiðis hevur Jesus lært okkum at biðja. Vit biðja um, at Kristus má fáa harradømi yvir okkum, at ríki hansara, sum er Andans gerningur í hjørtum okkara, má vaksa. Í og við bønini biðja vit um trúgv, guðsóttu, kærleika, halgan og um at vit mugu virka við til, at ríkið má koma.

Guðs børn biðja tí støðugt: Komi ríki títt, - til mín, til mitt heim, til mína bygd/bý, til mitt land, ja, til allan heimin.

Tann erligi biðarin verður skjótt greiður yvir, at skal Guð svara bønini, so má hann sjálvur virka við, so bønarsvarið verður veruleiki. Bønin setur "krøv" til biðaran.

Tað vil siga, at biður tú um Guðs ríkis komu og framgongd í tínum lívi, so mást tú samstundis sækja Guð í bøn, bíbliulesnaði og sækja tann kristna felagsskapin. Harigjøgnum kemur og veksur Guðs ríki í tær.

Biður tú um Guðs ríkis komu og framgongd í títt heim og bygd, so mást tú samstundis vera villigur til at boða Guðs orð fyri húsólkinum og bygdarfólkinum, og biðja fyri teimum.

Biður tú um Guðs ríkis komu til onnur lond, so mást tú samstundis vera villigur til at bera teimum Guðs orð ella stuðla teimum, sum gera tað, og biðja fyri teimum.

Guðs ríki er eitt fremmant ríki í hesum ónda heimi. Djevulin, syndin og heimurin í sínum óndskapi stríða móti tí. Av hesi orsök kunnu borgararnir í Guðs ríki til tíðir kenna seg bæði fáar, lítlar og veikar. Teir vita tó, og ugga seg við tí, at hóast tað ónda ger álop og kann særa onkran av borgarunum, so kann eingin ríva tey út úr Guðs hond, sum veruliga halda fast við Jesus.

Sjálvt helheimsins portur skal ikki fáa vald á Guðs ríki, segði Jesus.

Heimsins ríki kunnu skakast og fara til grundar av vannlukku, kríggi, o.s.fr.

Guðs ríki skakast ikki og fer ongantíð til grundar. Tað er ævigt.

*Komi ríki títt til landa,
kveiki lív í hvørja bygd,
lýs, so teir, á bunka standa,
finna troyst í tíni trygd!
Bæti trúgvinn okkum so,
at vit lýða tíni boð;
kærleiki til Guðs og granna
virki semju millum manna!*

Ms. 611

Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton, bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir

Vit útvega eisini:

Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
Knívar • Kitlar • Húgvur • Handskar • Svintur
Ymisk tól til ídnaðin • Reingerðisevni • Íbindingarevni
Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari

... sjálvandi til besta prísir !!

FARPACK

Staravegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Føroye Islands
Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

Nýggjur útróðrarbátur frá Samtak

Longd: 11,35 m.
Breidd: 3,90 m.
Dýpi: 1,56 m.
BRT: 14,9 t.
Ferð: 26 míl

Stýrhúsið er rúmligt,
so gott er at handfara
øll tey tól, ið har eru.

Lastir tekur 11 stk.
600 ltr. kør.

Tlf. 318649

Oddmar Juul Samuelsen
Árvegur 1
FO-100 Tórshavn

PM-bólkurin:

Á røttum stað - til tíðina...

- Proviantur til skip
- Kappingarførir prísir
- Høgt tænastustøði

P/F Poul Michelsen

Hoyvíksvegur 74, P.O.Box 200, FO-110 Tórshavn, Føroye Islands
Tel +298 31 46 50, Fax +298 31 81 63, e-mail: pm@pm.fo
Eftir vanligu arbeiðstíð ber til at ringja til Gunnar Mohr á fartel. 22 15 91

Staravegur 15 • FO-100 Tórshavn • Tel: +298 31 38 97
Fax: +298 31 38 83 • E-mail: jwimport@post.olivant.fo

Jógvan Weihe

Tann vælumtókta reyða svøvlalínan
frá Sri Lanka, er aftur at fáa.

Hesar eru á goymslu: 3,5, 4,5,
5,5 og 6 mm.

**Tilboð
verða
givin!**

Hjálpargrunnurin fyri óarbeiðsførar fiskimenn

Umsóknarbløð til grunnin fáast við at skriva til: Postboks 2114, FO-165 Argir, ella at ringja á tlf. 31 60 89 (svarar eftir arbeiðstíð) ella leggja boð á telefonsvararan.

Umsóknir til hjálpargrunnin mugu vera grunninum í hendi í seinasta lagi mánadagin 9. desember 2002.

Hjálpargrunnurin

JÓL á RESTAURANT HAFNIA

frá fríggjad 22. nov. borðreiðir Restaurant Hafnia:
frá kl. 18.00 - 21.30

STÓRT JÓLABORÐ

Sunnukvøld
til og við
hóskvøld

185,-

Børn undir 12 ár
1/2 prís!

børn fáa jólagávu

Fríggjakvøld &
leygarkvøld

215,-

Børn undir 12 ár
1/2 prís!

Fleiri enn
20 rættir -
eisini dunna
og mandlurís

... Vit hava eisini a la Carte ...

Vit koyra mat út úr húsinum -
ring og bið um serliga jólamatskrá!

Hotellið í miðbýnum
Tel 31 32 33 • www.hafnia.fo

Vit ótaka okkum at gera lýsingar fyrri virkir og einstaklingar uttan meirkostnað fyrri lýsaran
Hér fært tú bestu lýsingaravtaluna - blaðið verður stórt og sum sálsmannatíningum

Lýsingar
Tlf: 311569

Kannibalurin gleddi seg, tí hann skuldi hava svigarmammuna til døgverða!

Teori: Tað er tá man veit alt, men einki virkar.

Praksis: Alt virkar, men eingin veit hví.

Hjá okkum er tað ein blandingur av báðum: Einki virkar og eingin veit hví!

Læknin við sjúklingin: Drekk tygum sitrónvatn ein tíma áðrenn døgverða, sum eg bað tygum?

- Eg havi roynt, men eg kláraði ikki at drekk í meira enn 20 minuttir.

Ein maður ringdi til læknan: Læknin, kona mín hevur heilt mist røddina, kunnu tygum hyggja inn - um einar tvær vikur?

Roknilærarin skrivar 2 - 2 á talvuna og spyr lítla Niels: Hvat er hetta?

Niels: - Javnleikur!

Vísdomsorð: Hann, ið gevur seg, tá hann hevur órætt, er klókur.

Hann, ið ger tað, tá hann hevur rætt, er giftur!

- Ja, tá ið eg síggi ein fjákutan persón, so risti eg altíð, sum eg flenni...

- So, og hvussu klárar tú so morgunbarberingina?

1. november í Hirtshals

Tað er ikki bert í Føroyum, at minningarhald verða hildin 1. november fyrri teir, sum eru farnir í sínum starvi á sjónum.

Minningarhald varð eisini hildið á Malta í Hirtshals, har nógvir føroyingar bógva, og har eisini nógvir føroyingar sigla, sum annars eru búsettir í Føroyum.

Malta er fyrst og fremst stovnað til stuðuls fyrri allar teir fiskimenn og sjómenn, sum koma higar. Men húsið er eisini vorði ein miðdepil fyrri

føroyingar, ikki bert í Hirtshals, men eisini í økinum uttanum.

Tað var Levi Joensen, gamal fiskimaður, sum saman við konuni Grethu legði til brots við Malta, og hava tey verið leiðarar tey fyrstu nógvu árin. Nú er Levi meira at kalla farin niður á dekkið, og dagligir leiðarar eru í dag hjúnini Ella og Virgar Jacobsen av Eiði.

Men Levi ger seg enn galdandi á dekkinum, og hann skipaði eisini fyrri 1. november haldinum á

Malta, har fitt av fólki var komið saman.

Vit hava tvær myndir frá hesum minningarhaldinum.

Levi minnst sínar gomlu lagsfelagar, sum ikki bóru boð í bý.

Fitt av fólki var komið saman.

dagsins MYND

Í 1948 vitjaði sviin Olov Ånstad í Føroyum, har hann tók nógvar góðar myndir. M.a. av hesum ungu damunum við tekstinum: *Klart før morgondopp í hamnen.*

Tað sigst fyrri vist, at gentan t.d. høgri er Elin Mørkøre, sum í dag er yvirlækni og hin gentan er Ása Hátún, sum í dag er lærari. Tað kann so eingin siga annað, enn at gott sóðu tær út...

